

216

VIENYBĖ

LXVIII M., Nr. 3, • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. SAUSIO (JAN.) 15 D. 1954 M. • KAINA 10c.

DABAR

Puerto Rico sala "Didmergių žemė" Prieš 35 metus V. Kudirka rašė

JUOZAS TYSLIAVA

O dabar palyginkime Ameriką su Sovietų Sąjunga, kurios konstitucijoje kalbama apie pavienių respublikų pasitraukimą...

Andai prezidentas Eisenhoweris, kalbėdamas Jungtinėse Tautose, pareiškė, kad Puerto Rico sala, jeigu tik jos gyventojų dauguma nori, gali tapti nepriklausoma valstybe.

Bet, štai, praėjus antradienio susirinkimo tos salos gyventojų atstovybė arba seimas ir specialiam posėdyje, 42 balsais prieš 14, pasisako už tolimesnių sątu palaikymą su Jungtinėmis Valstybėmis...

Berods, tai geriausias atsakymas. Kremliaus propagandos putpelėms, nuolat kartojančiom: tą pačią nesamę apie Amerikos imperializmą.

Laisvė praneša, kad net 25 moterims Lietuvoje suteiktas "motinos - didvyrės" garbės vardas.

Taio, toms "Lietuvos dauglavalkėms motinoms, pagimintiems ir išauklėjusiems dešimt ar daugiau vaikų".

Berods, naciai su fašista taip pat apibūdavo tokias "dauglavalkės" motinas.

Všios diktatorių valstybės, neišskyrus nei Sovietų Sąjungos, tai daro.

Bet, faktiniai, joms rūpi ne šimtai o kariuomenių gausumas.

Jei Vinco Kudirka būtų žinęs, kad raudonieji krusininkai pakeis baltuosius maršalėlius, šiandien mes būtų pridotume.

Lietuva tėvynė mūsų, tu didmergių žemė.

Sklandau paečiusius, trupančius 1919 metu Kaune šiuo "vadžiūso oficiozo" Lietuvos lakštus...

Viename to dviejų puslapių dienraščio numeryje randu:

"New York Herald praneša, kad Mažas Amerikiečių Leronas, kuris susiorganizavo Lietuvai, ginti, visai netrukus išlauksis... i Baltijos pajūri. T. ekspedicija, kuri pinigais rėmia J. V. valstybės turtingi lietuviai, šilps iš laivų Liepų jūri iš ten eis į Kauną."

Aki, tai buvo oris 35 metus, kai generolas leitenantas Nastopka ravo "generalinio štabo pranešimus" bylojo:

"Kaip ir Dauguvos fronto sparne šautuvų ugnimi išskaldytas bolševikų būrys..."

Klame savo numeryje, ta pačia Lietuvos dienraštis, naujodenis brooklyniskės Laisvės "informacijos", deda toki pranešimą:

"Nuo metų spalio m. pradžio vyko Amerikos Lietuvos Socialistų Sąjungos suvažiavimas, apie 100 žmonių dalyvaujanči. Nutarta L.S.S. sujungti su Komunistų Partija Amerikoje ir pavadinti Lietuvos Socialistų Sąjunga. Laisvės laikraštis palmtas partijos finansybinė ir bus jos organo Priimtos rezolucijos. Ir sveikina Rusų tarybų valdžią ir Lietuvos revoliucinę valdžią su pirmininku V. Kudirka ir šiuo: "Navyksta i Ameriką stiprus vyrai ir, surinkę vienas kito

VĒLIAUSIOS ŽINIOS IŠ TAR YBINĖS LIETUVOS

1953 m. gruodžio 24 d. Vilniaus ra dijas Adomą Mickevičių įo 155 m. gimimo dienos proga paminėjo kaip "didįjį lenkų poeta - patriotą".

"Šiandien visi statome ko munizmą", - sako K. Petrauskas

● Valstybinė Prekyba Panevėžyje, Gegužės Devintosios (buv. Vasario 16) dienos gatvėje atidarė puošniausią ir didžiausią miestė gatavų rūbų Parduotuvę. Joje yra daugiau kaip už pusę milijono rublių prekių. (Vidutinėmis tenykštėmis kainomis tai yra apie 300 vyrų rūbų eilėčių...)

● Prof. Jonas Kairiūkštis, gyvenas Vilniuje, (?) gatvės 15 nr., esąs išradęs naują preparatą - "Neo-benzolą" - kuriuo sėkmingai esanti pagydoma odos, glimpiųjų liaukų ir kaulų sąnarių tuberkuliozė.

● Aktoriai Juozui Laučiui 60 metų amžiaus sukakties proga suteiktas Tarybų Lietuvos nusipelnusio artisto vardas. Jis tebevaidina Kauno teatre. Titulo gavimo proga pareiškė: "Savo likusių metų d. l. kiek sveikata leis, su džiaugsmu atiduosiu savo mylimam teatrui ir kraštui".

● Vilniaus miesto kompartijos sekretorius yra Kanevičius.

● Juozas Banaitis, 1940-41 metais buvęs Kauno radiofono direktorius, dabar yra Švietimo ministerio pavaduotojas.

● Pereitų metų gruodžio mėnesį Lietuvoje išleistas albumas "P. Cvirka gyvenime ir kūryboje". Albumą paruošė Karolis (Vairas) Račkauskas, redagavo Kostas Korsakas, Jonas Širkus ir Antanas Venclova.

● Kaune, Laisvės alėjos (dabar vad. Stalino prosp.) No. 72 ir 74 (tarp senojo pašto ir Taupomųjų Kasų rūmų) pradėtas statyti šešių aukštų gyvenamas namas. Tuo tarpu pradėti tik žemės darbai.

● Jiezno rajone esą 34 klubai, 11 bibliotekų, 3 kultūros namai. Vaikų biblioteka turinti apie 700 skaitytojų. Jos vedėja yra Stankevičiūtė.

● LTSR Kūno Kultūros ir Sporto vyriausios valdybos viršininkas yra Bračas.

● Vilniuje pradėta rodyti nauja kronikinė filma "Tarybų Lietuva". Jos temca: Tryškių tarybinio ūkio (sovochozo) melžėjos seserys Elena ir Zina Norkutės, Kauno trikotažo fabriku "Jėga", Vilniuje lankęsis Novosibirsko choras.

● Svencionėliuose prieš Kačėdas lankėsi operos ir baletu menininkai: Kipras Petrauskas, Juozapaitytė, Gutauskas, Mažeika, Lietuvninkas, Tamulevičiūtė, Jasiūnaitė, Kunavičius, dirigentai R. Geniušas ir Žiuraitis. K. Petrauskas ir kalbą pasakė: "Šioj apylinkėj prieš 60 metų pradėjau pirmuosius žingsnius i gyvenimą. Šiandien visi statome komunizmą. Jūs jauni, graži, jūmyse daug energijos..."

● Biržų "Siūlo" audinių fabriku vyr. inžinierius yra Eidukevičius.

● Sveikatos apsaugos ministerio pareigose tebėra gyd. Penkauskas. Eksperimentinės medicinos direktorius - gyd. Girdzijauskas, Vyriausias respublikos terepeutas - gyd. Kristupaitis. Vieno iš tos ministerijos ministerio pavaduotojų, Vilcės, teigimu, Lietuvoje dabar esančios 82 rajoninės ligoninės, ir 84 kaimų apylinkių ligoninės.

● Viena iš Juodkrantės žvejų arтелиų vadinasi "Baltijos Aušra". Jos pirmininkas yra Zigmas Bakaitis. Tarp pasižymėjusių arтелиų narių yra ir toks anksčiau tikrai Juodkrantėj neįsidėtas žvejas, kaip Kandraškinas...

● Žemės ūkio ir Paruošų ministerijoj žemės tvarkytojas yra inžinierius Bučius (Gučius?), sovochozu apyskatų skyriaus viršininkė - Vorobjova, MTS vyr. valdybos vyriausias agronomas - Golikas.

● Kupiškio komjaunimo sekretorė yra Petrauskaitė.

● Prie Prekybos ministerijos Vilniuje yra įsteigta kultūros mokykla. Perna jį turėjusi 66, šim + 90 mokinių. Jį skirta viešosioms vaikų loms vėėjams paruošti

● Lengvosios pramonės techniku ministerijos Vilniuje yra Grybavskas.

● Prieš 24 metus buvusios baigtos statyti elektrinės Lušė ir netoli nuo Mažeikių ant Varduvo upės. Ši sujungta su už 7 kilometrų esančiu Čapaievo vardo kolūkiu.

● Juodupės audykla dabar vadinama "Nemunas". Audykla esanti išleista, pastatytas naujas pastatas.

● Kiemėnu apylinkės kolūkis (netoli nuo Pasvio) apima 126 kiemus, Laiskininkas Straigys giriamas už tai, kad to kaimo gyventojams išpirso nrenumeruoti 236 laikraščius ir 53 žurnalus.

● Aleksoto šlaite pastatyti tritū auštu techniku rūmai. Galimas dalykas, kad tai yra atstatyti Technikuo Fakulteto rūmai. Sakoma, kad šalia klasių ir laboratorijų yra ir 300 vietų bendrabutis.

● Kauno teatre pasireiškė operos žėisorė Regina Stankevičiūtė (ar Senkutė?). Ji pastatė Rossini operą "Sevilijos Kirpėjas".

Dail. C. Jonušas

Ziemos vaizdas

MARŠALAS PAULUS BŪSIAS RYTŲ VOKIETIJOS KARIUOMENĖS VADU...

Maskva norinti užbėgti Vakarams už akių. - Tuojuo po Stalingrado bolševikai numatė, kad feldmaršalas gali būti jiems reikalingas. - Maršalo Paulaus žinioje esa 80 generolų, ir 3,000 karininkų.

Prie Stalingrado lemiamą mūsų pralaimėjusio vokiečių maršalo Paulaus, paleidimas iš sovietų nelaisvės Europoje sukėlė nepaprastą susidomėjimą ir visokių spėlojimų. Tas įvykis buvo toks nelauktas, kad net maršalo sūnus Ernestas, išgirdęs žinią, sušuko: "Tai negalimas daiktas! Prieš aštuonias dienas gautame laiške tėvas nė puse žodžio neprisiminė apie galimą paleidimą." Tai buvo spalio 26 d. o po dviejų dienų rytų Berlyno radijas pranešė lakoniškai: "Mums teko patirti, kad generolas feldmaršalas Paulus sugrįžo i Vokietiją ir nutarė apsigyventi demokratiniėje vokiečių respublikoje." Net ir dabar jo sūnus nenorėjo tikėti, ir ne be pagrindo: per visą nelaisvės dešimtmetį, nepaėio nė vieno mėnesio, kad nebūtų paskildęs koks naujas pandas buvusių vokiečių armijos vada, kuris buvo prisiekęs išeiti iš rusų žėmės kaip paskutinis vokiečių bėgėjas. Ši karta vis dėlto reikėjo patikėti. Nė parai nerabėjęs po radio pranešimo, feldmaršalo seuo Oka susilaukė telegramos pasistos iš Berlyno: "Sveiki! Jūs nelaisvės Esu Paulus. Seka laiškas. Friedrich Paulus."

Tačiau laiško ligi šiai dienai sesuo nesulaukė, ir todėl maršalo paleidimas vis tebėra miryterija, kuri ypač daug spėlojimų sukėlia prancūzų spaudoje. Didelė rytų Vokietijos dalis abejoja, ar buvęs maršalas tikrai jau yra Vokietijoje, tačiau niekas neabejoja, kad jis paleistas. Bet kodėl jį taip staiga paleido? Kodėl kaip tik šiuo metu? Ir kodėl jis pasi-

rinko rytų Vokietiją, kai tuo tarpu visa jo šeima gyvena vakarų Vokietijoje?

Taip bėrpeliodami, žurnalistas prisiminė kitą Berlyno radijo paleistą "sensaciją": "Turime įrodymų, kad Washingtono ir Bonnos vyriausybės sudarytas slaptas susitarimas apie atkūrimą vokiečių nepriklausomos kariuomenės, nežūrint, kokia bus Prancūzijos ir Italijos laikysena projektuojamos Europos armijos atžvilgiu. Tokio susitarimo buvimas negali mus palikti abejingus. Mes esame priversti imtis atitinkamų apsaugos priemonių".

Paprastai šnekant, mes pirmieji turime sudaryti tokia armiją.

Cia kaip tik, prancūzų žurnalas Parj Match nuomone, ir pasirodo tikros gen. feldmaršalo paleidimo priežastys. Jo sugrįžimas reikštų dabartinės "liaudies milicijos" perorganizavimą. Šitoji specialji policija, avlikieta sovietų karių rūbais (kai tuo tarpu eilinė policija tebėra išlaikiusi vokišką uniformą) yra gana gausi. Amerikiečių ir anglų informacinės tarnybos žiniomis, jos priskaitoma keli šimtai tūkstančių, nors tikro skaičiaus niekas nežino. Turint galvoje, kad 1920 - 1933 metų Reichswehra su darė tik 100,000 karių, iš kurių paskul nepaprastai staigiai išaugo galingiausia Europos armija, galima išsivaizduoti, kiek bolševikai galėtu pastatyti vokiečių raudonosios kariuomenės prieš vakarų demokratijas.

Rytu Berlyne sklinda gandai, kad gen. Paulus gyvenas Berlyno Karlihorsto vilojje ir kasdien turis pasitarimus su rytų Vokietijos vidaus reikalų ministeriu William Stock ir bolševikų kariniais vadais.

Esą, kai bus galutinai pasiektas susitarimas tarp sovietinės vadovybės ir buvusio maršalo, pastarasis bus pasiskirtas vyriausiu liaudies milicijos vadu. Slapti Paulaus pasiuntiniai jau dabar užmezga ryšius su buvusiais Wehrmachto karininkais, kurie ligi šiol nesa pritapę prie civilinio gyvenimo.

"Tai neįmanoma", sako jo sūnus Ernestas, drauge išreikšdamas visos Paulaus šeimos nuotalkas. Net jo žmona, kuri dabar jau mirus, niekada netikėjo bolševikų radijo pranešimais, pagal kuriuos maršalas raično vokiečių karius gadėti pinklus. (Idomu, kad po tų pranešimų jį nebuvo Gestapo sumta ir išgabenta i koncentracijos stovyklą). Kai tik išpaudino Paulaus fotografiją, jo žmona atsisakė pripažinti, kad tai jos vyras. "Si fotografieta tėra sovietiškas triukas, ir aš esu šventai įsitikinus, kad mano vyras nėra išdavikas". Tos pačios nuomonės yra buvusio maršalo dukte Oka ir jau minėtasis sūnus Ernestas,

kuris šiuo metu gyvena Viesene, netoli Olandijos sienos (jis yra vedęs elektrinių virtuvės reikmenų fabrikuo dukterį ir tapęs uošvio dešiniąja ranka). "Mano nuomone, visa tai yra fantazija. Nėra jokių įrodymų, kad mano tėvas būtų kas nors daugiau negu eilinis belaisvis. Ligšiol kas dvi savaitės vis parašydavo po trumpą laiška, kuris ateldavo su karo belaisvių stovyklos ženklais. Jis niekada nė puse žodžio neuzsiminė apie savo rolę ar būsimą paleidimą. Jis pasitenkino pranešimais apie savo sveikata ir prisiminimais apie mūsų motina." O paskul pridūrė: "Jau keturiolika metų, kai aš jį nematau, vadinasi, per keturiolika metų žmogus, kuris atrodė negalintis būti savo tautos išdaviku, galėjo ir pasikeisti, ypač turint galvoj bolševikų metodus ir žinan, kad ir šiandien Paulus tebėra didelė vokiečių dalis laikomas Stalingrado mūšio pralaimėjimo kaltininku, nežūrint, kad jį pralaimėjimas nutėtis jis buvo ištikimas Hitlerio ir anglų informacinės tarnybos žiniomis, jos priskaitoma keli šimtai tūkstančių, nors tikro skaičiaus niekas nežino. Turint galvoje, kad 1920 - 1933 metų Reichswehra su darė tik 100,000 karių, iš kurių paskul nepaprastai staigiai išaugo galingiausia Europos armija, galima išsivaizduoti, kiek bolševikai galėtu pastatyti vokiečių raudonosios kariuomenės prieš vakarų demokratijas.

Paprastai šnekant, mes pirmieji turime sudaryti tokia armiją.

Cia kaip tik, prancūzų žurnalas Parj Match nuomone, ir pasirodo tikros gen. feldmaršalo paleidimo priežastys. Jo sugrįžimas reikštų dabartinės "liaudies milicijos" perorganizavimą. Šitoji specialji policija, avlikieta sovietų karių rūbais (kai tuo tarpu eilinė policija tebėra išlaikiusi vokišką uniformą) yra gana gausi. Amerikiečių ir anglų informacinės tarnybos žiniomis, jos priskaitoma keli šimtai tūkstančių, nors tikro skaičiaus niekas nežino. Turint galvoje, kad 1920 - 1933 metų Reichswehra su darė tik 100,000 karių, iš kurių paskul nepaprastai staigiai išaugo galingiausia Europos armija, galima išsivaizduoti, kiek bolševikai galėtu pastatyti vokiečių raudonosios kariuomenės prieš vakarų demokratijas.

Rytu Berlyne sklinda gandai, kad gen. Paulus gyvenas Berlyno Karlihorsto vilojje ir kasdien turis pasitarimus su rytų Vokietijos vidaus reikalų ministeriu William Stock ir bolševikų kariniais vadais.

Esą, kai bus galutinai pasiektas susitarimas tarp sovietinės vadovybės ir buvusio maršalo, pastarasis bus pasiskirtas vyriausiu liaudies milicijos vadu. Slapti Paulaus pasiuntiniai jau dabar užmezga ryšius su buvusiais Wehrmachto karininkais, kurie ligi šiol nesa pritapę prie civilinio gyvenimo.

"Tai neįmanoma", sako jo sūnus Ernestas, drauge išreikšdamas visos Paulaus šeimos nuotalkas. Net jo žmona, kuri dabar jau mirus, niekada netikėjo bolševikų radijo pranešimais, pagal kuriuos maršalas raično vokiečių karius gadėti pinklus. (Idomu, kad po tų pranešimų jį nebuvo Gestapo sumta ir išgabenta i koncentracijos stovyklą). Kai tik išpaudino Paulaus fotografiją, jo žmona atsisakė pripažinti, kad tai jos vyras. "Si fotografieta tėra sovietiškas triukas, ir aš esu šventai įsitikinus, kad mano vyras nėra išdavikas". Tos pačios nuomonės yra buvusio maršalo dukte Oka ir jau minėtasis sūnus Ernestas,

paėmus, 125 metų vedybų sukaktį. Si Los Angeles šeima neseniai minėjo, bendrai

APLINK Pasauli

● Vakarų Berlyne gauta žinių, kad buvęs nacių maršalas Paulus netrukus skiriamas Rytų Vokietijos karo akademijos Dresdene viršininku. (Plačiau apie Paulus - šiame puslapyje).

● JAV Senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas sen. Wiley pareiškė, kad "Gua-temala virto pavojinga tarptautinio komunizmo veiklos baze vakarų pusirtyje."

● Egipto prezidento gen. Nažib isakymu, uždaryta Musulmonų Brolija, turėjusi apie du milijonus narių, planavusi nuversti dabartinę valdžią. Suimta apie 400 tos brolijos vadų.

● Trys Vakarų Berlyno komendantai likšiol dar nesuistatė su sovietais dėl vietos, kur turėtų vykti Keturių Didžiųjų konferencija.

nepaįžtančius lietuvius, taria: vyrūčiai, susivienykite! Lietuviai susivienija, džiaugiasi, kad gerai gyventi vienybėje ir stebisi, kodėl anksčiau jie taip nepadarė. Tik štai, kelioliktame susirinkime - vienas narys įsižiūrėję: i kalbančio pirmininko keičias, pastebi, kad jos ne skersai dryžos, kaip jo, o tik išilgai dryžos. Na ir pradeda samprotauti: Jo keičias išilgai dryžos, o mano skersai... Tai man nepatinka... Ne, su tokiu žmogumi negalima švienu dirbti, jis nori įvesti išilginius keičius dryžius, jis mus pražūdyt! Vyrū - pagaliau širinka - kam brangus ir ant širdies guli skersiniai keičiai dryžiai, trauki-mės!"

● Valstybės sekretorius Dulles pareiškė, kad JAV yra pasiruošusios vesti karą anapus Yalu upės, jeigu komunistai atnaujintų kautynes Korėjoje. Pažymėtina, kad tokioms pat nuomonėms buvo gen. MacArthuras, kurį prezidentas Trumanas dėl to pašalino iš Rytų kariuomenės vado parei-gų.

● Edouard. Herriot, 82 metų amžiaus prancūzų politikas, pasitraukęs iš Tautos Atstovų pirmininko pareigų, šiomis dienomis išrinktas Atstovybės garbės pirmininku

● Willi Kutscher, buvęs Vakarų Vokietijos žemųjų rūmų spaudo reikalų vedėjas, už šnipinėjimą sovietų naudai nuteistas 17 mėnesių kalėti. Jo žmona nuteista pusei metų.

● Italijos komunistų spauda piktai atakuoja JAV ambasadorę Luce.

● Italijos komunistų partija reikalauja atstovybės valdžioje. Nežiūrint to, Romoje manoma, kad į naująją Italijos vyriausybę neišs ne vienas iš kaiurių.

● Washingtone abejojama, ar dabartinėse derybose tarp Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos atstovų atominės energijos klausimais bus pasiekta rezultatai.

● Prezidentas Eisenhoweris, kalbėdamas spaudo konferencijoje, pareiškė, kad Amerikos savisaugos paslaptis esanti sugebėjime greitai smogti priešui. Tuo tikslu jis suminėjo atominis ir vandėnilio padūkius.

● Valstybės sekretorius Dulles pareiškė, kad JAV yra pasiruošusios vesti karą anapus Yalu upės, jeigu komunistai atnaujintų kautynes Korėjoje. Pažymėtina, kad tokioms pat nuomonėms buvo gen. MacArthuras, kurį prezidentas Trumanas dėl to pašalino iš Rytų kariuomenės vado parei-gų.

ENCIKLOPEDIJOS REIKALAI

Pradėdama darbą ir besirūpindama suteikti kodaugiau- sia lituanistinės medžiagos, Lietuvos Enciklopedijos redak- cija kreipėsi į mūsų visuome- nę ir kvietė ją į talką toms žinioms rinkti. Spauda tą Lie- tuvių Enciklopedijos kreipi- mąsi pakartotinai atspausdino. Be to, organizacijoms lituanis- tinės medžiagos rinkimo reikalų buvo parašyti atskiri raštai, visiems lietuviams mokslo, me- no ir visuomenės asmenims, kurių pavardės prasideda raidėmis A ir B ir kurių adresai mums buvo priėjami, buvo pasiūstos anketos. Medžiagos rinkimo talkon savo vietovėse įsijungė ir daugumas L. E. pla- tintojų, kurių darbas minėti- nas su dėkingumu. Aktualios lituanistinės medžiagos at- siuntė ir skyrių redaktoriai, neminint čia jų specialybės darbų. Vadinasi, L. E. redakci- ja lituanistinei medžiagai rinkti yra išbandžiusi ne vie- ša kelia.

Tačiau šiandien, kai L. E. pirmasis tomas jau yra at- spausdintas ir prenumerato- riams baigiamas siuntinėti, tenka viešai skelbti tokius fak- tus: buvo organizacijų, kurios rūpestingai paruoštas žinias atsiuntė laiku, buvo organizaci- jų, kurios gerai parašytą straipsnį atsiuntė tada, kai tomas buvo jau spausdintas, buvo tokių, kurios į jokių kvietimus neatšiepė, buvo asmenų, kurie anketas tuoj užpildė ir L. E. redakcijai gra- žino, buvo asmenų, kuriuos te- ko keletą kartu rašinti. Yra tokiu, kurie ir iki šios dienos į mūsų laiškus nieko neatsa- ko. L. E. redakcija lituanisti- nės medžiagos jau turi nema- žai suteiktų, bet jos rinkimo sunkumai dar nesibaigė. Išva- da aiški: šiame darbe labai pagedaujama tiek organizuo- tojais Lietuvos visuomenės, tiek

ir atskirų tautiečių talka.

L. E. redakcija dar kartą kreipiasi į visuomenę ir prašo ją šios enciklopedinės medžiagos: liet. kolonijų istorinių apžvalgų (kada kolonija įsis- teigė, kiek anksčiau lietuvių ten gyveno ir kiek dabar gy- vena, kiek ten yra liet. parapil- jų, mokyklų, kultūrinių ir vi- suomeninių įstaigų, kokios anksčiau buvo ir dabar tebe- gyvuoja liet. religinės, kultū- rinės, politinės ir visuomeni- nės organizacijos), liet. orga- nizacijų istorinių aptarimų, atskirų liet. mokslo, meno, re- ligijos, politikos, spaudos, sporto ir visuomenės veikėjų biografijų įvairios lituanisti- nės medžiagos, liečiančios Nepr. Lietuvos, Išeivijos ir tremties liet. kultūrinę, visuome- ninę ir kt. veiklą. Artimiausiu laiku L. E. redakcija laukia atsiliepimo tų liet. kolonijų, organizacijų ir asmenų, kurių pavadinimai ir pavardės pra- sėdada raidėmis B, C ir C (rai- dėj B nuo Boh abėcėlės tvar- ka iki Bž). Tačiau jau dabar prašome siusti enciklopedinė medžiaga abėcėlės tvarka ir visoms kitoms raidėms. Ry- šiams užsimezgus, reikalingais papildymais me- laiku pasirū- pinsim patys. Neturėdama pakartotinai prašomu duomenų, L. E. redakcija nežalės enci- klopedijai atžymėti tų liet. orga- nizacijų ir asmenų, kurie nesiteikė žinių apie save at- siųsti. Tačiau L. E. redakcija nuosirdžiai tiki, kad geros va- lios tautiečiai jos darbo nesun- kins ir visų rimtumu į kviečia- ma talką įsijungs. Medžiaga (ne tik straipsnius, bet ir foto- grafijas) prašome siusti šiuo adresu: Lietuvos Enciklopedi- ja, 366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

Lietuvių Enciklopedijos Redakcija

VIETOS BENDRUOMENĖS VEIKIMAS

Necenai įvykęs Amerikos Lietuvos Bendruomenės New Yorko Apygardos Valdybos su- kvietimas apylinkių atstovų pa- sitarimas parodė, kad bendruomenės organizavimas gy- vėja, daugiau pradeda reikš- ti apylinkių veikla ir atrodo, jog neišvartint kai kurių sunku- mių, bendruomenė, kaip orga- nizacija vienetas Amerikos lie- tuvių visuomenės gyvenime gimsta nauju ir pajėgiu veiks- niu.

Iš apygardos pirm. J. Šlepe- čio pranešimo paaiškėjo, kad New Yorko jau yra suorganizu- ota 8 apylinkės ir 4 seniū- nijos. Organizavimo darbą la- bai kludė nebuvimas lėšų ir kitų reikalingų sąlygų. Arti- mausiu apygardos uždaviniu lieka išplėsti apylinkių tinklą taip, kad jis apimtų visą Di- džio New Yorko lietuvių kol- oniją. Tada bus lengviau su- teikti į bendruomenę lietuviš- kąją visuomenę. Tuo tikslu jau pagaminta nariams registruoti kortelės ir narių knygelės, ku- riose narių piniginiai mašai bus papkvituoti mokėtiniais ženklais. Juos išleido New Yorko apygardos valdyba pagal dalininko V. K. Jonyno paga- mintus projektus. Ženklaai yra 25 centų, vieno ir trijų dolerių vertės.

K. Bielinis, apygardos val- dybos ir LOKo narys, nusivietė LOKo rūpesčius ir teigiamai įvertino apygardų valdybų in- ciatyvą organizuojant bendruomenę. LOKo pastangomis lietuvių kongrese Chicagoje bendruomenės klausimas pate- ko darbu tvarką ir užėmė svarbią vietą. Buvo skaityta prei. J. Baikūno referatas ap- ple' lietuviškas mokyklas, g. K. Bielinis iškėlė ir plačiai nušvietė kultūrinis klausim- us.

Organizavimo sunkumus pa- lietė prei. J. Baikūnas, LOKas per metus yra išsprendęs daug klausimų, liečiančių bendruo- menės kūrimą. Geresniame bendruomenės pažinimui ir skatinimui į ją lietuvių teiktum LOKas ruošiasi iš- leisti informacinę knygelę. Jo- je bus nušviesta, kas yra or- ganizuota bendruomenė, jos paskirtis ir uždaviniai. Pasiz-

dėta eiti į talką Tautos Fon- dul platinant lietuvių tarpe Tauto Fondo pasus. Dalis pi- nigų, surinktų už minėtus pa- sus bus palikta bendruomenės reikalams. LOKas nori greičiau susaukti bendruomenės atstovų kongresą ir jame iš- rinkti nuolatinę centro valdy- bą. Greitu laiku, kaip numaty- ta, norima praversti regiona- linis bendruomenės suvažiavi- mus.

Apygardos reikalų vedėjas Makuškas priminė mokėsių rinkimo reikalą, nes be lėšų bendruomenė negali išvystyti savo veiklos ir atlikti kitus svarbius uždavinius. Solidaru- mo mokestį Lokas yra nusta- tęs tris dolerius metams, su- prantama, kad kiekvienas na- rys jį gali pasididinti.

Paaiškėjo, kad Apygardos valdyba nemaža dėmesio sky- rė kultūriniam reikalams. Buvo suorganizuota Kultūros Taryba, kurios pirmininku y- ra dr. H. Lukoševičius.

Patį gyvų bendruomenės veikla visuomenėje reiškiasi per apylinkes. Apie šį veikimą pranešimus padarė apylinkių pirmininkai: A. Bendorius, Slizys, Montvila, L. Dymša, I. Kazlauskas ir A. Sodaitis. Nors visos apylinkės yra dar tik organizavimosi padėty, bet, kaip matyti iš pranešimų, jos jau spėjo pasireikšti konkre- čiu ir realiu darbu. Veik visose savo vietovėse apylinkės pu- vo surengusios tautos švenčių ir kitų svarbiųjų įvykių mi- nėjimus. Jos turėjo kultūri- niu pramogų ir kitokių paren- gimų. Taip pat rinko aukas ALTui, talkininkavo BALFo valde ir Kersteno rezolucijos reikalu rūpinosi laisvų žiunti- mu kongresmanams. Arti- miau, o taip pat ir svarbiau- su visų apylinkių darbu lieka telkimas visų lietuvių į bendruomenę. Tuo tikslu buvo pa- gėdauta, kad būtų sukvietas platesnis pasitarimas ir jame apsvaistytas būdai ir priemo- nės, kaip efektingiau įvykdy- ti narių telkimą. Atrodo, kad tam bus reikalinga visų orga- nizacijų ir lietuvių, teigiamai vertinančių organizuotą bendruomenės reikalingumą, e- fektyvi parama ir plati talka.

Ad. Šd.

OPERETĖ "SUBATOS VAKARĖLIS" CLEVELANDE

Sausio 16 d., šeštadienį, 8 v. v. Lietuvių salėje Balfo 55 skyrius stato Sofijos Kudošienės ir Prano Zarankos opere- tę "Subatos Vakarėlis".

Tremtyje ta operetę yra at- kūręs Pranas Zaranka. Ji buvo statyta keliais kartus Vokietij- joj, vėliau Detroit ir Hamilton miestuose ir visur turėjo didė- lį pasisekimą.

Dabar ši operetė tiek savo turiniu, tiek ir forma yra iš- plėsta ir patobulinta Kauno Val't. Teatro Oper. solistės Zofijos Kudošienės, naujas dainas parinko Ciurlionio Ansamblio vadovas muzikas Alfonsas Mikulskis.

Operetę režisuoja ir dekoraci- jas daro aktorius Petras Ma- želis, Algis Gilyis ir Vytautas Raulinaitis, o akomponuojant muz. Regina Brazaitienė.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto pas platintojus Bal- fo narius, spaudos kioske ir šeštadienį, sausio 16 d., prie į- ėjimo nuo 6 val. v.

Bufetas ir baras, kuriems vadovaus Izabelė Navickienė ir Jonas Balbotas, veiks irgi nuo 6 val. v.

Po programos šokiai, vaišės ir kiti pasilinksminimai.

Maloniai kviečiame visus at- sižvelgti į šią mūsų statomą opere- tę - premjerą "Subatos Vakarėlis".

Jūs savo atsilankymu su- sėpsite seses ir brolius lie- tuvis vargstantčius Europoje.

Balfo 55 skyriaus valdyba

Aukos Vienybei

L. Todjonis	3.00
Brooklyn, N. Y.	
J. Sakalas	2.00
Dyersburg, Tenn.	
A. Cebatorius	1.00
Philadelphia, Pa.	
V. Dabrila	1.00
Worcester, Mass.	
J. Domeikienė	1.00
Detroit, Mich.	
K. Kepalas	1.00
Brooklyn, N. Y.	
G. Leonienė	1.00
Baltimore, Md.	
Z. A. Raulinaitis	2.00
Brooklyn, N. Y.	
A. Rupšis	1.00
Philadelphia, Pa.	
J. Sčiuka	1.00
New Britain, Conn.	
J. Strunevicius	1.00
Brooklyn, N. Y.	
M. Tamasauskienė	1.00
Maspeh, N. Y.	

(Bus daugiau)

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja da-
giau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

NUO CARO RUBLIO IKI BOLŠEVIKŲ ČERVONCO

rašį Jono K. Karvio puošnioje
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI"
knygoje 1915-1941 m. Lietuvoj
kursavusių pinigų istorija, nu-
mizmatiką ir natūralaus dydžio
banknotų bei monetų foto-
grafijas.

Reto įdomumo knyga ir pinigų albumas vienoje-
Anglų kalba santrauk knygoje daro ją įskaitoma ir nemo-
kantiesiems lietuviški. Ir visa tai - tik už 5 dol.

Užsakydami rašykite:
J. K. KARYS, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

TURITE VAIKŲ, AR TURIT JIEMS

LIETUVOS ISTORIJA?

Si knyga tik dabar išėjo iš spaudos. Be jos negalite apsieiti namuose, jei norite savo vaikus supažindinti su savo krašto ir savo tautos praeitimi.

Knygą parašė istorikė Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė. Ji taikoma mūsų lituanistinėms mokykloms, bet lygiai įdomi ir visiems, besidomintiems Lietuvos praeitimi. Knyga didė-
lio formato, 200 psl., gausiai paveiksluota, su Vytauto Di-
džiojo laiku Lietuvos žemėlapiu, trišta į kietus viršelius.
Kaina - 3 dol. Užsakantiems knyga didesniais kiekiais
daroma nuolaida. Užsakymus ir pinigus siųskite:

TERRA
748 WEST 33rd STREET, CHICAGO 16, ILL.

REZOLIUCIJA, KURI CHICAGOS KONGRESE NEBUVO PASKELBTA

Ši rezolucija buvo pasiūsta (per ALT sekretorių dr. P. Gri- gaitį) Amerikos Lietuvių Kon- gresui Chicagoje, prašant ją paskelbti to kongreso sesijos metu. Kadangi rezolucija ne- buvo paskelbta, o vėliau spau- doje kilusios polemikos tarp J. Valiušo ir dr. Grigaičio pasė- koje ji buvo paliešta, todėl Stamfordo Lietuvių Bendruo- menės įgaliotų vardu Juozas Jurkūnas prašo ją paskelbti Vienybėje. Štai, rezolucijos tekstas:

Stamfordo Lietuvių Bendruo- menė savo nepaprastame su- sirinkime lapkričio 1 d. visa- pusiškai aptariusi mūsų va- dovaujamojo veiksmų klausim- a nutarė tuo reikalu priimti sekantį rezoluciją:

Stamfordo Lietuvių Bendruo- menės su pagallėjimu konsta- tuoja:

1. Kad VLIKO santykiai su Lietuvos Diplomatijos Sefu metalis iš metu, diena iš dienos rieda vis tolyn nuo vieningo, tiesaus ir tvirto Lietuvos va- davimo kelio.

2. Kad tie santykiai, para- liau, prieš neatmezgamo maz- go padėti, matyt, dėlto, jog jų ra- rėnde šviti ne mūsų aukš- čiausieji interesai, bet kažkas kita, kas suponuoja toli gražu ne troškima ir pastangas su- kaupiti visas gyvenimo jėgas visai laisvai pasauliui gy- vonančių lietuvių dirbti vie- ningai užsibrėžta ir taip gra- žiai skelbiama Tėvynės vada- vimo darbą.

3. Kad tokia VLIKO veikla netraukia mūsų dosnios, nuo- širdžiai ir pasiaukojusios vi- suomenės, nerikuoja jos pas- kum savęs, bet, atrodo, kad jis ta visuomenė vis tolyn stumia nuo savęs, ia skaldo ir sėja jos tarpai sėkla, kurios ūdai mum gali atnešti nelaukta skaudžių pasekmių.

4. Kad VLIKO veikla ir, kiek matyti iš spaudos, jo nekarta- daromi žygiai bei viešieji pa- reiškimai neatrodo, jog visa tai būtų suderinama su pa- grindais, kuriais jo veikla tu- rėtų būti grindžiama, ir, kad tas faktas noroms nenoroms mūsų susipratuoseje ir veiklio- je visuomenės dalyje dažnai sukelia klausimą, ar tik tuo būdu nekertama šakos, iš ku- rios tiek daug laukiama vaisių.

5. Kad VLIKO egzistencija, tokia kokia ji dabar yra, ar tik nepriestaraus pagrindiniams demokratijos principlams.

6. Kad šis vad. Vyriausias mūsų veiksmys, atrodo, per vi- šą šį tremties laikotarpį nau- dojas gana blankia sul generis teise būti nepakeičiama ir neperrenkama institucija tų veiksmų, kurių vardu ir ku- rios iš tariasi atstovaujias.

7. Kad pasėkoje tokios tariamosios teisės didžioji trem-

tyje esančioji visuomenės da- lis, kuri faktinai VLIKą išlai- ko, vis labiau junta nustojan- ti savo tikrai pagrindinių teisių ir ko pasėkoje, ar tik neinama prie to, jog tarp VLIKO ir ji iki šiol remiančios visuomenės nekils didesnis konfliktas ne- gu iki šiol tarp jo ir Diploma- tijos Sefo.

Imant visa tai dėme- in Stamfordo Lietuvių Bendruo- menė drįsta tarti:

Jog jai atrodytu, ar tik ne- atėjo jau dabar vyriausias me- tas baigti taip nevykusi ir be- prasmingą ginčą tarp VLIKO ir Diplomatijos Sefo, ginčą, kuris nedaro garbės nei mūsų vado- vaujantiems veiksniams, nei mūsų kenčiančiai anapus, ge- ležinės uždangos tautai, nei, pagaliau, tremtyje esančiai mūsų tautos daliai.

Taip pat ar neatėjo metas, kad VLIKas būtų patvarkytas tikrai pagal pagrindinius de- mokratijos principus. O tam reikalui, atrodo, jau pribren- do laikas ir turimos sąlygos neišvengiamai šaukti pasauli- nį lietuvių kongresą.

Stamfordo Lietuvių Ben- druomenė bijo, jei šiu priemo- niu nebus imta- i, kad nemaža laisvajame pasaulyje esančios mūsiškos visuomenės dalis ne- tekusi kantrybės su didžiausiu nesivylimu bus priversta nuo VLIKO nusisukti ir daugiau jo materialiai neberemti.

Mes trokstame ir turime vil- ties, kad savo gera lietuviška valia ir darbu ne tolsime, bet artėsimė prie to idealo, kurį turime įsirašę savo Tautos Himne:

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Stamfordo Lietuvių Bendruo- menės įgalioti:

Juozas Jurkūnas Felicianas Prekeris Juozas Valiušaitis

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

SIMON'S CAFE
S. KRAUCIUNAS, Sav.
Pirmos rusiškos maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir
šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriat
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

WALLY'S RESTAURANT
Geris žmonės, geris gėrimai,
geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVISKA UZEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Atė Pennsylvania Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAS - LIKERIAI - ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA
Tel. PO 5-8785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA
Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-2 So. 2nd Street Philadelphia PA
Tel. B.F. 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia PA
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvė salė su baru, pakelvingiems suteikiama nakvynė - viskas nemokamai. Nelaimis valandą kreipkitės į mūsų įstaiga, dieną ar naktį - mes visada pasirėngę suteikti geriausią patarnavimą

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

Kurie norite įsigyti vasarnamį ar ūkį ir sveikam kalnu ore ilgiau gyventi prie upelio ar ežerėlio arčiausiai Adirondack kalnų, kreipkitės į namams pirkti bei perduoti, dokumentus sudaryti bei apdrausti
M. Kerbelo ir sūnaus įstaiga,
183 EAST MAIN ST., AMSTERDAM, N. Y. Tel. 1656

LIETUVIŲ KULTŪRINIO GYVENIMO CENTRAS CHICAGOJE
Lietuvių Auditorijoje vyksta koncertai, susirinkimai, konferencijos ir kitokie pobūviai.

KETURIOS SALES
Išnuomojamos vestuvėms ir šlaip pobūviams su maistu ar be maisto.
Šeštadieniais ir sekmadieniais šokiais groja
BALIO PAKSTO ORKESTRAS

LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 S. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS
Tel. Victory 2-6172

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI CHICAGOJE

Moderniausia lietuvių vadovaujama baldų ir namams įrengimų įmonė Amerikoje. Įmonės prekybos patalpų plotas 15,00 kv. pėdų.

Modernūs baldai, televizijos aparatai, šaldytuvai, *Telefunken* Europai klausyti radijo aparatai

Rašomos mašinėlės su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kt. kraštus.

FURNITURE CENTER Inc.
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
[monės vedėjas Justas Lieponis]
3224 S. Halsted Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 2-4226

"LIGUISTOS VAIDENTUVĖS" ŽODIS

Gerbiamas Redaktorai:

Esu dėkingas Tamstai už gatalpinimą Vienybėje (Nr. 2) gulkau straipsnio, Amerikos Lietuvių Vardyno pasirodymo proga, kurio slapyvardis autorius ir mane įkaito į tarpą Vardynan išbrovusių "liguistų vaidentuvės vyrų", "juo skurdinės dvasios žmogystų", "tūlių garbėtroškių" bei "parodžiusių savo menkystę, kuri ligi šiol galėjo būti kitiems nežinoma."

Tamstos bendradarbiui labai nepatiko, jo g Vardynui buvau pranešęs, kad esu parašęs įvairioje spaudoje apie 7000 straipsnių, — visokių, ir ilgųjų, ir trumpesnių (ne "ilgų straipsnių", kaip bendradarbiui pasivaizdino). Man tikrai gaila, kad per gyvenimą karčia's mėgdavau savo "žurnalistine produkcija" paskaičiuoti, iš ko ir pasidarė mano kaiku-giems kolegoms, matyt, įžūli matematika.

Dideliam liūdesiui, dar kartą pergalvojęs, vėl dirstu teigt, kad tas skaitmuo, deja, turėtų būti netoli tikrenybės. Žurnalistini darba pradėjau prieš 30 metų, būdamas dar gimnazistu — reportažų ir straipsnių rašymu geriau sa- kvime straipsneliu. Panevėžio Balse ir netrukus kituose laikraščiuose. Pirmą straipsni vardu Dar dėl vaikų laikraš- čio, kiek atsimenu, atspaudė Lietuvos dienraštis Kaune 1923 m. rugsėjo mėnesį.

Vėliau, po gimnazijos, prasidėjo mano kaip daugiau ar mažiau profesionalinio laikraštininko gyvenimas, kuris truko su viršum 20 metų ir "dabartė" tik Amerikoje. Čia, kaip žinoma, dirbamas kitus darbus, labai mažai beturju grogose rašyti.

Publika apie profesionalinio laikraštininko darbą ir jo pri- rašomų straipsnių, kiek (lie- čiuviškoms spaudoje ir redak- cijoje dirba žmonės ir kaip vie- nlaista neturi tikro supratimo. Lietuvoje kaurie redak- ciju darbo sąlygomis) daž- pastovėjė laikraščiu bendra- darbiai kartais labai daug tu- rėdavo rašyti. Jiems neatrody- davo jėkia "sensačia rašyti ne- tik po viena, bet po du ir net po tris straipsnius kasdien... Tobra tokia padėtis kaipur ir dabar. Pavyzdžiui pacituosiu vieno savo kolegos — vieno tremties savaitraščio redakto- riaus 1954 I. 6 d. laiško iš- trauka: "Buvo bendradarbiu... O dabar? Dabar jų nėra. Tu- rėjau daug daug numerių, kuriuos prirašydavau pats vienas — 72 nuslapius rašomąja mašinėle! Viename (istorinia- me) numeryje esu pasirašęs 17 slapyvardžių! Dirbu vienui vienas". Ir po to redaktorius beveik maldauja siųsti jam daugiau raštų.

Tai yra dar vienas, ir jau dabarties laiku pavzdys, ku- riuo galėtų registromėti ne tik keistenybiu registratorius R'p- d'ej, bet ir Tamstos, gerb. Re- daktoriau, taurusis bendradar- bis. Ir jei jis, kaip gerbtinis skepticikas, abejojė čia paduo- tos laiško ištraukos tikrumu, galėčiau per Tamsta diskrečiai persiusti ir visa laiško orieina- ją patikrinimui. To žurnalisto, kuris dabar ir už mane tikriaus- siai daugiau turi rašyti, pavardė bus girdėta ir gal pažista- ma.

Mažiausia 15 metų man yra teke, be abejo, ne tokiomis įlaikiomis žurnalistu sąlygo- mis, bet gana dažnai ne su tiek jau daug mažesniu įtempi- mu vienu metu rašyti dvim ar daugiau laikraščiu bei žur- naliu — pradedant reguliaro- mis užsienio ar vidaus politikos apžvalgomis, tęsiant įvairiomis kitomis visuomeninėmis ar kultūrinėmis temomis, bai- giant užsienio korespondento tarnyba ir tt.

Man yra visai suprantama, kad, pvz., žmogui, kuriam yra sunku per mėnesį vieną straipsnį parašyti, o parašyti vieną per savaitę yra kažkas nepaprasta, — tokiam žmogui žinia, jog kas nors galėtų para- šyti po straipsnį kone kasdien, atrods niekaip nepatikėtina, o kad per dieną kartais būtų

galima net du straipsnius pa- ruošti, tai jam bus jau visiškai beprotybė, liguistas vaidentu- vės melas, garbėtroškystė ir— dvasios skurdybė!..

Man labai gaila, kad turiu dar kartą taip nemandagiai į- želsti Tamstos bendradarbio jautrumą ir jo blaivų matemati- tinį protą, bet mano likimas, mano nelaimė, praityje bu- ro su tokia "dvasios skurdybė" glaudžiai surijęs. Visus metus ir čia buvau linkeš nieko ne- atsakytį į Amerikos Lietuvių Vardyno užklausimus, bet kai jo leidėjas p. A. Skirius pakar- totinai ir redaktorius kol. J. Vitėnas net du kartų primygti- niai vis klausė: "kiek straip- snių esi parašęs?" — paskai- čiavęs atakiu, kaip man pa- gal silpna sąžinę atrodė.

Pagalau, tas reikalas nėra labai svarbus, — nesiginčysiu, gal ir klystu. Gal būtų buvę man daug geriau, ir Tamstos bendradarbiui be abejo būtų labiau netikė, jei per 30 metų žurnalistinio darbo būčiau pa- rašęs tik 7 gerus gabalus, o ne 7000 gabalų šlamšto.

Jungdamas savo geriausias linkešimus, nuoširdžiai dėkoju Tamstos bendradarbiui už duota labai teisingą mano charakterio įvertinimą: "...juo skurdinės dvasios žmogysta, juo daugiau apie save prirašo išsivalvot arba paežintu da- lyku." Aš taip ir darau, steng- damasis sekti Evangelijos raide ir prasme: "Palaimintis skurdžiai dvasioje, nes... jų Dangaus Karalystė."

Bronys Raila
Los Angeles, 1954.I.14

KONCERTAS - VAKARAS

Sopulingosios Dievo Moti- nos parapijos bažnytinis cho- ras sausio 30 d. 7.30 v. vak. Lietuvių Pol. Klubo salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J., rengia koncertą - vakarą.

Programoje: solistės G. Mazur ir F. Shillin, Moteru Sodaliųjų ir parapijos chorai ir Kultūros Būrelis.

Po koncerto šokiai. Įėjimas \$1.25. Pelnas skiriamas naujai statomai bažnyčiai.

Vakaro rengimo komitetas kviečia visus gausiai atsilan- kyti.

BOLŠEVIKŲ KALINTŲJŲ LIETUVIŲ SĄJUNGA

CLEVELAND, Ohio. — Sau- sio 9 d. gražioje šios sąjun- gos nario Prano Prackio na- mucose (1311 E. 66, Cleveland 3, Ohio) buvo turiningas vi- suotinis bolševikų kalintųjų lietuvių susirinkimas.

Susirinkimą atidarė Sąjun- gos pirmininkas žurnalistas Jonas Leonas, pakviesdamas pagerbti žuvusius ir žūstan- čius lietuvius.

Susirinkimui pirmininkauti buvo išrinktas Pranas Prackys, o sekr. — Petras Balčiūnas.

ALTO įgaliotinis Juozas Liū- džiūs plačiai ir išsamiai pain- formavo kaip reikia talkinti- kaiti Kongreso komisijai, ty- rinėjantiems rusų žiaurumus Lietuvoje.

Sąjungos pirm. J. Leonas pa- tikė organizacijos veiklos a- pyka'ta.

Susirinkimas apsvartė ir priėmė laikinuosius Bolševikų Kalintųjų Lietuvių S-gos įsta- tus.

Juos priimant samprotauta, jog panaši organizacija susi- orkanizuos ir kitose lietuvių kolonijose. Tada reikės visiems bendru įstata.

Sąjungos tikslas taip nusa- kytas:

"raštu, žodžiu ir asmeniškai visomis galimomis priemonė- mis liudijant laisvajam Vaka- ru Pasauliu apie imperialisti- nių komunistų rusų užmačias šnalkinti lietuvių tautą, — ak- tyviai prisidėti prie Laisvos, Nepriklausomos ir Demokrati- nės Lietuvos Respublikos at- statymo"

Toliau priimtas labai svar- bus nutarimas:

"Visi bolševikų kalintieji lietuvių lietuvių tautos istori- jos reikalui parašo savo atsi- minimus Atsiminimus parašo ligi 1955 m. sausio 9 d. Nau- jajį Sąjungą įstojusieji para- šo per metus nue įstoįmo."

Alfonsas Mikulskis, kurio diriguojamas Čiurlionio An- sambilis vasario 28 d. Cleveland, Ohio, rengia koncertą su simfoniniu orkestru. Bus statoma Simkaus kantata Atsi- sveikinimas su Tėvyne, Jakubėna Legenda, ir kiti veika- lai. Solistu pakviestas Metropolitan Operos dainininkas Algirdas Brazis iš New Yorko. Simfoninį orkestrą sudaro 40 narių iš Clevelando Filharmonijos.

SMETONOS MIRTIES MINĖJIMAS

Chicago, Ill. Sausio 10 d. Či- kagiečiai įskilmingai paminėjo Prezidento A. Smetonos 10 me- tų mirties sukaktį. Minėjimą rengė bent dešimtis organizaci- jų todėl ir buvo toks gausus.

Sausio 10 d. 10 val. sv. Kry- žiaus parapijos bažnyčioje bu- vo atlaikytos pamaldos už A. Smetonos vėle. Pamaldas laikė kun. klebonas Linkus, tas pats, kuris prieš dešimtį metų, laidojant A. Smetonos palaik- kus, pasakė susirinkusiems nuoširdų, patrotišką ir ne vie- ną pravigdžiusį lietuvišką pa- mokslą Pamaldų metų giedo- ju Dainavos ansamblio choras.

Dalyvavo solistai Stankaitytė ir Sprindys, Kun. Paukštys pa- sakė gražų pamokslą primin- damas, kad šiandieną pasaulis atsidirė chaoso, reikalinga

daug išminties iš jo išbristi. Reikia sumanių galvų ir dide- lių valstybės vyrų, Lietuva pra- eityje turėjo gabių ir sumanių vairuotojų, kurie kovoję dėl tautos laisvės — Vienas tokių kovotojų ir buvo A. Smetona. Šiandien mes jo pasigendame. Šiandien jis mums būtų labai reikalingas, visi mes glaustu- mės prie jo ir gal jam pavykty- mių susiskaldymą pašalinti. Kaip kiekvienas žmogus, taip ir Smetona turėjo daug draugų ir priešų. Mirė aprūpintas Sventaisiais Sakramentais.

Dvylikta valanda Lietuvių Auditorijoje įvyko iškilmingas aktas — akademijs. Kalbas pasakė Lietuvos konsulas Či- cagoje dr. Daudžvardis ir adv. A. Ols. Kaip pirmasis, taip ir antrasis kalbėtojas pabrėžė di- delę A Smetonos asmenybę, aukojimąsi Lietuvai. Atvykęs iš Amerikos A. Smetona tuojau į- sijungė į Lietuvos vadavimo darbą. Buvo priimtas JAV pre- zidento Rooseveltto, kuris pas- kaitino A. Smetoną su prapėsi- šimais važinėti po Ameriką ir painformuoti visuomenę apie Lietuvos okupaciją. A. Ols dar pažymėjo, kad Amerikos prezi- dentas Lincolnas kovoję tik dėl nedidelės dalies Amerikos žemių išlaisvinimo, o A. Sme- tona — tėsė kovą dėl visos Lie- tuvos išlaisvinimo, — tai būta didėles tautos vyro ir susipra- tusc lietuvių.

Po to, J. Paplėnas skaitė pas- kaita apie A. Smetonos gyve- nimą ir darbus nuo kūdikys- tės dienų iki tragiškos mirties. Meninė dalį atliko Chicagos vyrų choras vadovaujamas mu- ziko Jonušo.

Kaip bažnyčioje, taip ir Au- ditorijoje dalyvavo virš tūk- stantių tautiečių.

Sioje vietoje reikia pažymė- ti, kad Chicagos lietuvių visu- menė, radijas bei spauda, ypač Draugas, išskyrus socialisti- nes — marksistines Naujienas, gana gražiai paminėjo Prezi- dento A. Smetonos mirties su- kaktį. Taip pat labai džiugu, kad pamaldose dalyvavo J. E. VVysk. Brizgys bei Draugo re- daktorius L. Šimutis.

Gana malonu, kad ne tik mes patys mokame pagerbti savo tautos nuopelnusius vyrus, bet ir svetimieji juos pris- imena. Prisisiminėjime Amerikos Lietuvių Kongresą, kurio ban- kiete dalyvavo JAV užsienio reikalų ministerijos psektrto- rius Mr. Lourie. Jis savo kalbo- je taip pat prisiminė velioni A. Smetoną kaip didelį patriotą, valstybės vyrą ir taurią asme- nybę, tuo tarpu tokių Naujie- nu redaktorių p. Grigaitis ne- rėjo galimybės nei žodelio pra- leisti ir net minėjimo progra- mos paskelbti — taigi, ar gal- me su tokiu ponu bendrą dar- bą dirbti?

Aukos Vienybei

- K. Krauciūnas 10.00
New York, N. Y.
- K. Arnastauskaitė 5.00
Bayonne, N. J.
- J. Bacevičienė 5.00
Brooklyn, N. Y.
- T. Cirkells 5.00
Woodhaven, N. Y.
- V. Daugnora 5.00
Miami, Florida
- J. Jankaus 5.00
Hartford, Conn.
- A. Kaunienė 5.00
Manchester, Conn.
- K. Reibėnas 5.00
Galt, Ont., Canada
- J. Siugžda 5.00
Glenbrook, Conn.
- V. Zaveckas 4.00
Brooklyn, N. Y.
- B. Jankauskaitė 3.00
Verona, N. J.
- J. Snieckus 3.00
Brooklyn, N. Y.
- M. Bulka 2.00
Brooklyn, N. Y.
- A. Cernauskas 2.00
Brooklyn, N. Y.
- S. Globich 2.00
Kearny, N. J.
- A. Gudaitis 2.00
Brooklyn, N. Y.
- S. Jankauskas 2.00
Brooklyn, N. Y.
- V. Klimavičius 2.00
Brooklyn, N. Y.
- A. Kriaučius 2.00
Clymer, Pa.
- A. Matzkevič 2.00
Brooklyn, N. Y.
- M. Surdukevičius 2.00
Long Island City, N. Y.
- M. Vasikauskas 2.00
Richmond Hill, N. Y.
- J. Genaitis 1.40
Woodhaven, N. Y.
- A. Fedronas 1.00
New Ayde Park N. Y.
- V. Javonis 1.00
Brooklyn, N. Y.
- J. Liepinaitis 1.00
Chicago, Ill.
- A. Masulis 1.00
Maspeth, N. Y.
- J. Penikas 1.00
Maspeth, N. Y.
- V. Sakalauskas 1.00
Newark, N. J.
- S. Sjauciūnas 1.00
Johnson City, N. Y.
- J. Sirusas 1.00
Woodhaven, N. Y.
- M. Slekaitis 1.00
Kearny, N. J.
- L. Špokas 1.00
Brooklyn, N. Y.
- C. Tamašauskas 1.00
Elizabeth, N. J.
- M. Venškus 1.00
Elmhurst, N. Y.
- O. Vilnonytė 1.00
Elizabeth, N. J.
- C. Vyšniauskas 1.00
Clinton, Ohio
- S. Žurauskas 1.00
Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVISKA UZEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 4th STREET
Acti Pennsylvania's Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNZ — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAU, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-2 So. 2nd Street Philadelphia PA
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia, PA
Telefonas Popiar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama nakvyne — visas nemokamai. Nėtinamas valandą krepšketis į mūsų įstaigą dieną ar naktį. — mes visada pasirėngę streiki geriausių patarnavimų.

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL: 3-4896

Kurie norite įsigyti vasarnamį ar ūkį ir sveikam kaunų ore ligiau gyventi prie upelio ar ežerėlio arčiausiai Adirondack kalnų, krepšketis į namams pirkti bei pėduoti, dokumentus sudaryti bei apdrausti
M. Kerbelo ir sūnaus įstaiga,
183 EAST MAIN ST., AMSTERDAM, N. Y. Tel. 1656

LIETUVIŲ KULTŪRINIO GYVENIMO CENTRAS CHICAGOJE
Lietuvių Auditorijoje vyksta koncertai, susirinkimai, konferencijos ir kitokie pobūviai.

KETURIOS SALĖS
Išnuomojamos vestuvėms ir šlaip pobūviams su maistu ar be maisto.
Seštadieniais ir sekmadieniais šokiams groja **BALIO PAKSTO ORKESTRAS**
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 S. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS
Tel. Victory 2-6172

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI CHICAGOJE
Moderniausia lietuvių vadovaujama baldų ir namams įrengimų įmonė Amerikoje. Įmonės prekybos patalpų plotas 15,00 kv. pėdų.
Modernūs baldai, televizijos aparatai, šaldytuvai, *Telefunken* Europai klausyti radijo aparatai
Rašomos mašinėles su pilnu lietuvišku šriftu siunčiamos į visą Ameriką ir kt. kraštus.
FURNITURE CENTER Inc.
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Įmonės vedėjas *Justas Lieponis*
3224 S. Halsted Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 2-4228

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriat
15 Trumbull Street New Haven, Conn.

SIMON'S CAFE
S. KRAUCIUNAS, Sav.
Pirmos rūšies maistas DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir ketadieniais
26 ANDOVER STREET, LOWELL, MASS.
2-8568

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja dan- giau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave., PHILADELPHIA, PA.

A. MIEŽIS
ALUS, DEGŪNĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET, NEW BRITAIN, CONN.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street Waterbury, Conn.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
365 BANK STREET WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

**GARANTIJOS TREMTINIAMS PAGAL
NAUJĄJĮ IMIGRACIJOS ĮSTATYMĄ**

Valstybės Departamentas išleido taisyklės ir garantijų formas, kurias Amerikos piliečiai turi užpildyti, norėdami atsikviesti į Ameriką tremtinius.

Garantijų formos yra dviejų kategorijų: Pirmosios kategorijos formos taikomos konkrečiai numatytiems tremtiniams, antriosios kategorijos formos vartojamos garantijų sudarytojais, kurie neturi konkretaus kandidato, bet paveda tarpininkams Europoje parinkti jiems tremtinius pagal sudarytą garantiją.

Mūsų visuomenė daugiausia suinteresuota pirmąja garantijų kategorija, todėl smulkiau ją išnagrinėsime: Pirmosios kategorijos garantijų yra dviejų rūšių. I. Forma DSR-1 (Assurance by an individual sponsor for named alien) naudojama, kai vienas ar tas pats asmuo garantuoja ir darba ir butą bei jama atsakomybę už kviečiamą asmenį, kad jis netaps visuomenės našta.

II. Forma DSR-2 (Assurance by more than one sponsor for named alien) naudojama, kai daugiau kaip vienas asmuo sudaro garantiją, pvz., vienas asmuo garantuoja darbą, kitas butą, o trečias jama atsakomybę už kviečiamą asmenį. Garantijų NEREIKIA patvirtinti pas notarą, tačiau prie kiekvienos garantijos BŪTINAI reikia pridėti sekančius dokumentus:

- 1) vietos darbo įstaigos (Local office of the State Employment Service) pažymėjimą, duojamą egzempliorių, kuriame darbo įstaiga pateikia tyrimo davinius ir savo rekomendacijas dėl nurodyto darbo autentiškumo ir tikrumo.
- 2) pažymėjimą (1 egzempliorius) iš valstybės ar vietos viešos agentūros (State or local public agency), kuri liudija, apie galimumą gauti butą, arba, kai nėra tokios agentūros, pripažintos savanoriškos organizacijos (voluntary agency), arba bent 3 nesuinteresuotų tos apylinkės piliečių laiškus, kurie tai patvirtina.

3) jeigu garantijos davėjas dirba, pažymėjimą (1 egzempliorius) iš darbdavio (pagelaujama ant įmonės blanko), kuriame būtų nurodyta: nuo kada dirba, darbo pobūdis, pastovaus ar laikino pobūdžio. Jeigu garantijos davėjas yra pats darbdavys, tai jis turi pridėti vieną egzempliorių paskutinės mokesčių mokėjimo formos (income tax return) arba komercinio vertinimo raportą.

4) pažymėjimą (1 egzempliorius) iš banko ar kitos finansinės institucijos, kuriame garantijos davėjas laiko savo santaupas, nurodantį kada sąskaita buvo atidaryta, kiek įnešta paskutiniams metais pinigų ir dabartinį balansą.

Garantijos davėjas, naudodamasis forma DSR-1, pats vienas parūpina ir pristato visus aukščiau išvardintus pažymėjimus. Garantijos davėjas, pildydamas bendrą formą DSR-2, parūpina dokumentus šia tvarka:

- 1) darbo garantuotojas pristato pažymėjimą iš darbo įstaigos (Local office of the State Employment Service);
- 2) buto garantuotojas pristato pažymėjimus iš aukščiau išvardintų įstaigų ir asmenų apie galimumą gauti butą;
- 3) garantuotojas, kad kviečiamasis netaps visuomenės našta, pristato pažymėjimą iš savo darbdavio ir banko.

Garantijų formų galima gauti iš: Visa Office of the Department of State, Washington 25, D. C., arba District Office of the Immigration and Naturalization Service, arba iš pripažintų organizacijų, kurios rūpinasi svetimšalių imigracija, įkurdinimu ir šalpa.

Kiekviena garantija sudaro keturiuose egzempliorių, kurių originalas ir du pasirašyti nuorašai siunčiami tiesiog į Washingtoną sekančiu adresu:

Director, Visa Office, Department of State, Washington 25, D. C.

Ketvirtą garantijos nuorašą davėjas pasiūlo savo žiniai.

Visi asmenys, kurie kreipėsi į Balfo Centrą prašydami garantijų formų ar paaiškinimų ryšium su naujuoju specialiu imigracijos įstatymu (Public Law 203), bus atskirai palformuoti laiškais ir gaus atitinkamas garantijų formas.

**LIETUVOJE KLAUSO
RADIJO IŠ UŽSIENIO**

Lietuvoje radio iš užsienio klausoma. Tai liudija ir Antano Pakalnio apsakymėlis iš kaimo gyvenimo. Kadangi dabar rašytojų reikalaujama vaizduoti gyvenimą realistiškai, tai vargu ar būtų prasimanę tokie vaizdai:

„Tai ką, Juozap, musėt, parūksim, užsienio pasiklausysim? — galvą kryptelėjęs į radio aparatą ir žvilgtelėjęs į laikrodį tardavo Naudžiūnas. Bartkus kryptuodavo, prie radijo aparato, pasilenkęs sukaliudavo jungiklius. Kambarys prispildydavo spieglančių, traškančių garsu, pasigirdavo tai silpstantis, tai vėl atsigau-nantis diktatoriaus balsas. Naudžiūnas prie radijo dėžės priglausdavo ausį. Pagavę vieną kitą žodį, jis suksdavo, prasišodavo, rodydamas stambius rudus dantis.“

„Ir ko jis čia, pas tave lاندžioja? Žinai, ko. Pasistiprint ten tų plepalais iš užsienio.“

Autorius vienoj vietoj net prasišaukia, kokiu laiku klausoma. Mes kartą, aparatą ką tik įjungus ir dar nesusiėjęs ko norima, iš aparato pasigirdo: „Kalba Vilnius. Dabar yra dvidešimt valandų ir trisdešimt minučių.“

„Liaudies kūrybos metodistė“ Šiauliuose yra Ivanauskienė, vyršnysis „metodistas“ — Baltramiejūnas. Šiaulių teatro vyr. režisiorius — J. Seinas.

• Prof. Piccard su sūnumi, praėjusį rudenį nusileidę 3,150 metrų į jūrą, šį kartą ruošiasi leistis net 4,000 metrų.

**TALKOS LEIDINIAI PALIEKA
PĖDSAKUS LIETUVIŲ LITERATŪROJE**

1. Igno Seiniaus RAUDONASIS TVANAS, sukėlęs sensaciją danų, suomių ir švedų skaitančioje visuomenėje, mums bus tol aktualus, kol mūsų tėvynė bus raudonojo tvano apsemta. Su Stepo Zobarsko įvadu apie autorių. 327 pusl. Kaina \$3.50.

2. Juozo Paukštelio KAIMYNAI, premijuotas romanas, vienas iš gražiausių veikalų moderniškoje lietuvių literatūroje, vaizduojąs laisvos Lietuvos jaunuolių meiles drama. 4 spalvų viršelis. 239 pusl. Kaina \$2.50.

Abi knygas užsakant pas leidyklos igaliojinį — tik \$5.

TALKOS Igaliojinio adresas: Mr. Stepas Zobarskas, 85-42 91 St., Woodhaven 21, N. Y.

**NUO CARO RUBLIO IKI BOLŠEVIKŲ
ČERVONCO**

rasi Jono K. Karlo puošnioje „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI“ knygoje 1915-1941 m. Lietuvoje kursavusių pinigų istorija, numizmatiką ir natūralaus dydžio banknotų bei monetų fotografijas.

Reto įdomumo knyga ir pinigų albumas vienoje vietoje. Angių kalba santrauk knygoje daro ją įskaitoma ir nemokantiems lietuviškai. Ir visa tai — tik už 5 dol.

Užsisakydami rašykite: J. K. KARYS, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

Didysis Vienybės konkursas

**KONKURSO REZULTATAI PAAIŠKĖS VIENYBĖS
KONCERTE, SAUSIO 31 WEBSTER HALL, NEW YORK**

KANDIDATAI, IŠ KURIŲ SKAITYTOJAI RENKA LABIAUSIAI PASIREIŠKUSIUS 1953 M.

Didžiojo Vienybės Konkurso (1953 metais pasižymėjusioms asmenybės išryškinti) kuponai jau slūnciami. Balsavimo terminas, kaip žinoma, baigiasi sausio 28 d. Tada Konkurso Komisija patikrins kuponus, suskaičys balsus ir duomenis paskelbs Vienybės koncerte, sekmdienį, sausio 31 d., Webster Hall, New York.

Konkurso Komisija sudaro šie mūsų visuomeni žinomi asmenys: inž. Vladas Dilis, dr. B. Nemickas, Gražina Siliūnienė, B. J. Schegaus ir Paulina Simėnienė.

Tuo tarpu dar niekas negali pasakyti, kurie asmenys rinkimus laimės ir sudarys tą gerbingųjų dešimtine. Balsų gausna visi kandidatai.

Balsuotojų patogumui, dar kartą skelbiamas visų kandidatų sąrašas (žiūr. 3 psl.). Taip pat skelbiami po termino pasiūlyti kandidatai. (Tai daroma patiemis siūlytojams prašant). Paskiausiai atsiųsti kandidatai yra šie: Petras Pivarūnas, Vincas Rastenis ir dr. V. Tercijonas, kaip visuomenininkai, prelatas M. Krupavičius, kaip politikas, Bernardas Brazdžionis ir Jonas Aistis, kaip rašytojai.

Tenka pastebėti, kad kai kurie balsuotojai savo siūlomų

Gerblamas Redaktorium, Mano straipsnį tilpusį praeitame Vienybės numeryje (kalbant apie pasižymėjusius lietuvius pasaulyje), norėčiau papildyti dar šiais žodžiais:

Lietuvos laisvinimo darbe tiek Vliskas, tiek diplomatai yra lygiai reikalingi, vienas kitą papildo, bet neturi vienas kito neigti. Ir tai yra ne tik mano vieno pageidavimas, kad jie tarp savęs nesivaržytų ir nekovotų už valdžią, o susitartų ir veiktu suderintai. I dabartinės jų ir jų šalininkų peštynės įtraukiant spaudą, tai gali tik kenkti Lietuvos laisvinimui ir džiuginti Lietuvos priešus.

Mano pasiūlymas pasižymėjusių lietuvių sąrašą įdėti prelatą Mykolą Krupavičių, Vlisko pirminniką, ir ministrį Lozoraitį, Diplomatiijos Seftą.

Su pagarba, Dr. V. Tercijonas

kandidatų tarpe pažymi ir Vienybės redaktoriaus vardą. Sia proiga pranešama, kad niekas iš Vienybės personalo konkurse nedalyvauja. Prašoma balsuoti tik už tuos kandidatus, kurie yra skelbiami laikraštyje.

Pakartotinai prašoma įsidėmėti:

1. Visi kuponai su rekomenduojamų kandidatų vardais turi būti atsiųsta Vienybės redakcijai iki sausio 28 d.

2. Konkurso duomenys bus pranešti Vienybės koncerte, sekmdienį, sausio 31 d. Webster Hall (11th St. ir 3rd Ave.) New Yorke.

Balsuotojų patogumui, pakartotinai skelbiamas išstias Didžiojo Vienybės Konkurso kandidatų sąrašas. Iš žemiau sužymėtų kandidatų Vienybės skaitytojai išrinks pačius žymiausias, savo veiklos bei kūrybos darbas pasireiškusias 1953 metais.

Kurie jų bus išrinkti ir sudarys žymiausiųjų dešimtine? Konkurso Komisija, kurią sudaro inž. Vladas Dilis, dr. B. Nemickas, B. J. Schegaus, Gražina Siliūnienė ir Paulina Simėnienė, patikrins kuponus, suskaičys balsus ir rinkimų rezultatus praneš Vienybės koncerte, sekmdienį, sausio 31 d., Webster Hall, New Yorke.

KUPONAS

Didžiojo Vienybės Konkurso (labiausiai pasireiškusių 1953 metais lietuvių dešimtinę išrinkti) kandidatai:

(Įrašykite vardą, pavardę)

1. Visuomenininkas
2. Politikas
3. Kultūrininkas
4. Rašytojas
5. Menininkas
6. Laikraštinnikas
7. Studentas
8. Sportininkas
9. Labdarys
10. Verslininkas

Šį kuponą (su kandidatų vardais) reikia gražinti ne vėliau sausio 28 d. šiuo adresu: VIENYBĖ, 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.

AMERIKOS MENO IR AMATŲ PARODOS

Jungtinių Valstybių Informacijos Agentūra, kuri vadovauja Amerikos Balsui ir išlaiko kitokias tarptautines informacijos įstaigas, šiuo metu yra išsiuntusi į užsienį kelias Amerikos meno rinkinių parodas. Jų tikslas yra supažindinti užsieniečius su Amerikos gyventojų kultūra ir meniniais polinkiais. Parodos esančios tiek gražiai papuoštos ir įdomios, jog patys amerikiečiai mielai jas lankys.

Jie ir turėjo progą, nes prieš išsiunčiant dvi tokias parodas į Britų salas ir kitas Europos valstybes, „The United States Information Agency“ kurį laiką buvo atidarytos.

Washington, D. C. Šios parodos taip pat buvo išstatytos Artimuosiuose Rytuose ir Pietų Amerikoje. Suinteresuotieji galėjo aplankyti šias parodas šalies sostinėje. Jų pavadinimai: „Beyond the Mississippi with George Gatlin“ ir „The Printmakers America“.

George Catlin, Amerikos pionierių laikotarpio dailininko paveikslų rinkinys talpina visą eilę Amerikos indėnų portretų, o taip pat Tollym Vakarų gamtovaizdžių. Jis buvo rūpestingai atrinktas iš daugybės George Catlin paveikslų, kuriuos jis nutapė, gyvendamas tarp indėnų giminių laukiniuose vakaruose, tarp 1826 ir 1832 metų.

JAV Informacijos Agentūrai šį rinkinį paskolino „Smithsonian Institute“. Jo taip vadiname „Loblo Rūmuose“ dalis šių Catlino paveikslų yra nuolat išstatyti parodoje. Rinkinyje randami Catlino paveikslai, vaizduojąs skirtingas indėnų gentis, jų primityvų gyvenimo būdą, medžioklę ir žemės ūkį. Norėdama pilniau atvaizduoti Amerikos kultūrinį palikimą, Agentūra yra išsiuntusi į Europą kelias indėnų rankdarbių parodas.

lapkričio mėnesi. Joje yra apie 150 retų ir vertingų Currier Ives ir kitų rašytojų darbų.

Šiuose raižiniuose (litografijoje) stengiasi atvaizduoti Amerikos gyvenimas jai atgavus laisvę iki suklestėjo fotografijos ir kilsių technika. Raižytojai, kurie dažniausiai buvo daugiau reporteriai, nei menininkai gavalingai išreiškėdavo nuostabiai augusius Amerikos, politinius, socialinius ir kultūrinis aspektus. Daugelis amerikiečių dar prisimena šiuos senobinius paveikslus, ypač Currier Ives, nes juos dažnai mėgsta naudoti skelbimui agentūros. Užsieniečiams parengtoje parodoje kiekvienas paundins turi savo paaiškinimą jiems suprantamoje kalboje.

Šalia šių dviejų rinkinių, šiuo metu minėtos Agentūros dėka, užsienyje yra rodomos dar keturios parodos, kuriose vaizduojami Amerikos amatinių dirbinių, Vokietijoje (Vakarų Europoje) ir Artimuose Rytuose tebevyksta kitos trys kilnojamos kopijų parodos, kurios atvaizduoja darbus, esančius Valstybinėje Galerijoje, Washingtone, taip vadinamame „America Design“ skyriuje.

Neseniai Informacijos įstaiga New York'e per Modernaus Meno Muziejų pradėjo rinkti kitą didelę dabartinio Amerikos pritaikomojo Meno parodą. Joje būtų atvaizduoti svarbiausi Amerikos dekoratorių darbai komponuojant baldus, medžiagas ir kitus namų apyvokos daiktus. Ši paroda keliaus per Helsinkį, Suomijoje, Skandinavų kraštus, taip pat Milana, Paryžių ir Londoną.

„Siūsdama šias parodas užsienin, Jungtinių Valstybių Informacijos įstaiga tikisi stiprinti bendrus kultūrinis saitus ir tautų bendradarbiavimą“, — pareiškė neseniai paskirtas šios Agentūros direktoriumi energingas Theodore C. Streibert.

Visuomenininkai

- Vyt. Abraltis
J. Ambrozėjus
V. Ambrozevičius
Kipras Bielinis
Ligija Biellukienė
Juozas Brazaitis
Adv. S. Briedis
Alena Devenienė
Dr. P. Grigaitis
Prof. J. Kaminskas
M. Kizytė
Adv. K. Jurgėla
P. Labanauskas
Adv. A. Lapinskas
Birutė Novickienė
P. Pivarūnas
V. Rastenis
Gen. S. Raštakis
Adv. A. O. Šalna
L. Simutis
Dr. V. Tercijonas
Jurgis Valaitis
L. Vanagaitienė

Politikai

- W. F. Laukaitis
Prof. Vol. Biržiška
Prel. M. Krupavičius
Adv. A. A. Ošas
V. Sidzikauskas

Kultūrininkai

- Dr. S. Biežis
Prof. Vol. Biržiška
A. Bendorius
Kun. N. Pakalnis
Aleksis Ramnitis
A. Ružancovas
Dr. V. Sruogienė
X. Strumskis

Rašytojai

- Jonas Aistis
Vyt. Alantus
Jurgis Blekaitis
Bernardas Brazdžionis
Jurgis Gilauda
Antanas Skėma
St. Zobarskas

Menininkai

- Algirdas Brazis
Prof. A. Gaidikas
H. Kačinskis
Vyt. Košuba
V. K. Jonynas
Vincė Jonuškaitė
A. Kuprevičius
Alf. Mikulskis
W. J. Witkus

Laikraštinnikai

- Vyt. Aisėika
H. Blazas
Vitalis Bukšnaičius
Jer. Cičėnas
Jonas Karys
S. Narkėliūnaitė
Bronys Raila
Simas Urbanas

Studentai

- Vyt. Kavolis
R. Kezys
R. Mieželis

Sportininkai

- Br. Keturakis
Vyt. Grybauskas

Labdariai

- Kan. dr. J. B. Končius
Jonas Stankus
A. S. Trečiokas
Kun. dr. S. Valiusaitis

Verslininkai

- J. J. Bachunas
Adv. C. S. Chelėden
Vl. Čivinskis
J. Garša
J. Ginkus
J. Kapočius
Pranė Lapienė
J. Lenkaitis
J. Rockefellerienė
A. Rudis
J. Sodišis
J. Varkala

**TURITE VAIKŲ, AR TURIT JIEMS
LIETUVOS ISTORIJA?**
Ši knyga tik dabar išėjo iš spaudos. Be jos negalite apsieiti namuose, jei norite savo vaikus supažindinti su savo krašto ir savo tautos praeitimi.
Knygą parašė istorikė Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė. Ji taikoma mūsų lituanistinėms mokykloms, bet lygiai įdomi ir visiems, besidomintiems Lietuvos praeitimi. Knyga didelio formato, 200 psl., gausiai paveiksluota, su Vytauto Didžiojo laikų Lietuvos žemėlapiu, įrašta į kietus viršelius. Kaina — 3 dol. Užsakantiems knyga didesniais kiekiais daroma nuolaida. Užsakymus ir pinigus siųskite:
TERRA
748 WEST 33rd STREET, CHICAGO 16, ILL.

**SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED**
Latest Interest Rate **2½%** Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts Interest starts the first of the month on sums from \$25 to \$10,000
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

REIMANN & BRESSE
Didžiausia vokiečių baldų prekyba
AUKŠTOS KOKYBĖS BALDAI
Didelis baldų pasirinkimas 7-muose aukštuose
Baldai miegamiesiems, valgomiesiems kambariams, salionams virtuvėms ir t.t.
1495 3rd Ave. (Tarpė 84 ir 85 gatvių)
Tel. RE 4-7040-41 New York 23, N. Y.
Atidaryta 9-6 kasdien, 9-9 sešt.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1885

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:

USA per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

JAV IR KINJA

Azijos politikos stebėtojai Washingtono mano, kad komunistinė Kinija esanti pasirūšusi tautinei ekspansijai. Net keliamas klausimas, kaip ilgai tęsis dabartinė Kinijos sąjunga su sovietais.

Manoma, kad Kinijos santykiu su Sovietų Rusija įtampa kasdien didėja. Jau ir dabar Azijos politikoje pirmaujančių valdymų vaidina ne Maskva, bet Pekinas. Iš čia išplaukia įdomi tezę: ne Sovietų Sąjunga, bet Kinija gali tapti laivo pasaulio grėsme.

Tuo tarpu Maskva, žinoma, turi įtakos Pekinui, nes kinais tebėra reikalingi tiek ekonominės, tiek techninės sovietų pagalbos. Bet varžybos, kurios buvo pastebėtos tuojuo po Stalino mirties, šiandien yra ypač jaučiamos.

Mao Tse Tungas, nors ir komunistas, bet pirmoje vietoje yra kinas ir jis dalies antrusis. Tiek Malenkovas, tiek sovietų armijos generolai yra įsitikinę, kad vieną gražią dieną Kinija gali jiems parodyti dantis.

Štai kodėl Pekinas, anot jų pačių Washingtono politikų, nelinkęs atnaujinti karo Korėjoje. Priešingai, Pekinas stengiasi taikingu būdu pasiglemžti komunistinę šiaurės Korėją.

Kiek tai liečia Indokiniją, kinais taip pat nėra linkę atvirai ir tiesioginiai kištis į jos vidaus karą. Tai žino ir Indokinijos sukilėlių vadas Ho Chi Minh, neseniai pradėjęs plataus masto puolimus, kurių tikslas tikslas paruošti pagrindą taikos deryboms.

Kai dėl Mao Tse Tungo Kinijos pripažinimo, arba jos priėmimo Jungtinių Tautų tarpa, tai šiuo klausimu Washingtono ir toliau manoma laikytis griežtos linijos. Ypač dabar, kai pradėjo plisti kalbos apie Kinijos pripažinimo reikalingumą.

Bet tai nereikia, kad Washingtono nėra žmonių, kurie nebūtų linkę pripažinti komunistinės Kinijos. Pavyzdžiui, Arthur Dean pareiškimas Kinijos klausimu padarė nemenką įspūdį tiems asmenims, kurie jau seniai netiki Čian Kaj Šeku ir kurie, greičiau, yra linkę pripažinti Mao Tse Tungą.

Aisku, kad bet koks agresyvumas iš Pekino pusės būtų geradaris vanduo Čian Kaj Šeko politikos malūnui. Bet jeigu nieko ypatingo neįvyktų nei Korėjoje, nei Indokinijoje, tai Kinijos atvilgiu gali įvykti liūdis. Ir viceprezidentas Nixonas, grįžęs iš Azijos, pastebėjo, kad jeigu Kinija nesikis į Korėjos ir Indokinijos vidaus reikalus, tai Amerikos santykių su ja įsiejimas gali virsti aktualiu klausimu.

Nėra nė mažiausios abejonės, kad tokis vyriausybės žygis susilauktų stiprios opozicijos. Tuo labiau, kad padėjo vyriausybėje šiuo klausimu yra griežtas nuomonių pasidalinimas. Jau dabar kalbama, kad senatorius McCarthy ruošiasi atakuoti administraciją, ypač Valstybės sekretorių Dulles. Spėjama, kad senatorius McCarthy pakartos savo seną pasislymą, būtent, kad Amerika turi nutraukti pagalbą toms valstybėms, kurios palaiko prekybos santykius su komunistine Kinija.

IŠKLAUSYKITE IR KITOS PUSĖS

VYT. SIRVYDAS

„Sventieji meldžiasi, o prakeiktieji stumdomi,“ — sakė amerikietis filosofas John Dewey. Lietuviai rašytojai sako: „Mes rašome, o prakeiktieji neskaityto.“ L. Dovydenas tai tiesiog sako: „Mes, skaitytojai, mirštame vidurdienį baisinga dvasinio paralyžiaus mirtimi.“

Mirtis, aišku, ne tetulė Kasutė — ji bučiūs dalo ir vidurdienį, ir vidurnaktį. Skaityti šaukiančiais trimtais jos neatsibodėsi. Tačiau gydytojai kai kada savo diagnozėje juk suslysta, ir peranksti gyvą ne gyvu palaiko. Todėl, kaip dėdė Sernas sakydavo: „Audiatūr et altera pars.“ (Išklauskite ir kitos pusės.)

Dėl lietuviškų knygų nepirkimo, aimanų rašytojai kažkodėl pamiršta, kad kas galima lydi, tai kai kada neįmanoma kvakti. Amerika ne tėvynė Lietuva, o jos lietuviai — ne tauta. Tai 160 milijonų masėje pa klidė (ne paklydė.) labai nevienodu sąlygų veikiami žmonės. Didžiausias jų skaičius berašiai bei pusrasčiai, kurių rastiškasis jaunimas suamerikonėjęs. Lietuvių literatūrai juose tik evangelijų grūdų dirva, pučiama vėjų ir džiovinama kaistros.

Gi tremtinių plutele, kuri tokiu saulės spinduliu Vokietijoje švietė, Amerikos prizmė perlažė smulkyčiais švytlais ir tyru, vientyusiu spinduliu, jau nebesvies. Turime žinoti, kad slėgiamos Lietuvos Daukanto ir Kudirkos skaitytojai būdavo pirštais skaitomi, Neslėgiami Amerikos lietuviai, kuriems čia antrosios Lietuvos sukurti neįmanoma, neišauklėjo nei rašytoju, nei skaitytoju. Literatūra kurti ir net ją palaikyti ne tremtinių ar emigrantų pakirtis. Iš tėvynės išvyti talentai, kaip Ivanas Buninas, kažkodėl svetimoje žemėje nepriėjo.

Skaitytojų teviloja patraukli knyga. Juk mūsų pusrasčiai godžiai pirko sakininkus ir pasakas apie gražiasias Magdelenas. Greitai išpirko ir pirmąjį tomą Daukanto pasakios istorijos apie mūsų tautos dejas senovėje. O juk tai buvo išleista 1898 metais. Gera

knyga skaitytoja randa, kaip Nemunas Baltijos jūra.

Štai, skaitau Gilaudos „Namelis ant Smėlio“. Jau pirmojo paragrafo „Lietuviška literatūrinė kalba“ primena Limburgo sūrį. Iki vidurio šlaip taip nusiritus išryškėja, kad knyga lietuviui sielai — margas niekutis, nes nieko artimo jo dvasiai ji neturi. Turbūt, net vokiečiui ji netiktų. Skaitytojo galvoje mintis, nenoromis, suktinį šoka: „Bene kopūstų galvos tokiam kūriniui premija skyrė?“

Tiesa, tokiems šios knygos kritikas galima prikišti, kad jie nepertolaukia nuo sapninku literatūroje bėgę, nes nesupranta joje giliai (oi, kaip giliai!) paslėptą meninio grožio bei išminties. Siems kritiku kritikas, tačiau galima atsauti: „Jei rašytojai nori, kad jų rašiniai būtų perkami, tegul rašo mūsų sapnams, ne smilkinams.“

Arba, Montraelyje nustebe stebiu A. Skėmos premijuotą dramą „Pabudimas“, kuris bus žiūrovų nuobodulio migdė, o kita pusė storai piktno. Tačiau radosi lietuviški (literatūriški) galvų, kurios šitokiam kūriniui medali skyrė!

Vienu, antru ir trečiuoju apviltas skaitytojas pagaliau tampa kurčias trimtais pirkti lietuviškas knygas. Štai, vienas rašytojas rašo romaną vardu „Užgesęs Sniegas“. Jau pats vardas kelia abejonę sveiko proto skaitytojui: kaip gi nepadegamas daiktas gali užgesti?

Apie poetus neverta nei kalbėti. Jei tiesa, kad Dievas anglams atidavė jūrą, rusams žemę, o lietuviams poetams dauses, tai šiu tarplietinė kalba, aišku, mums neįkandama. Mėdiniu poetu neįkandimo klausimu, tačiau, ne vieni lietuvių vargsta.

Pirma negu skaitytojus gyvais negyvėliais rikiuosime, rodo, būtų privaliu nustatyti, kas yra gyvas (ir geras lietuvis). Ar tai gyvo ir gero lietuvi pareiga pirkti visas į rinką išmestas knygas? Nejaugi jam, kaip amerikiečiui, ar angliui neleistina pasirinkti?

Du ir du visada būna keturi o ne penki. Jei Cicėno „Vilnius tarp Audru“ neperkamas, kaip gi galima darytis išvada, kad Vilnius jau mums neberūpi ir esame dvasios paralitikai?

Tikroji priežastis, gali būti, kad jos tobulumas nežinomas (nes neturime rimtos, patikėtinios kritikos), arba jos turinys šiandien mums neaktualus. Jei neperkama Kudirkos raštu, gal nenuosaiuku teigti, kad mums jau mirties varpai skambina. Greičiausiai, norėtume naujų, mūsų sąlygoms tinkamų, Kudirkų. Gyvenimas jau keičiasi ir mes keičiamės kartu su juo. Smėlyje statomi nameliai, paprastai, sugriūva.

Iš Lietuvos daug kas bėgo, bet nepabėgo Lietuvos žemė ir Lietuvos dangus. Lietuvių literatūra nežus, jei tik tauta išliks tėvynėje. Obuoliai obelies neišlakis, nes jie jos syvais minta. Nors jie ir netoli nuo obelies nusiris, vistiek jos syvų neteks.

Kūryba, sakoma, yra tos rūšies dovana, kuri žmogų, kaip pikta dvasia, apsėda. Todėl, gal būt, tikra kūryba auga net ir nepalankioje žemėje, nežūrint skaitytojų negausumo. Tikroji kūryba suranda sau kelią, nors jos kūrėjai kai kada patenka į kapus pirma, negu juos pradeda garbinti: Kudirkos „Lietuva, Tėvynė mūsų“ gieda net tie, kurie Kudirkos raštų neperka.

Herodotas apie senovės graikus rašė: „Sena helenų tauta nuo barbarų skyrėsi savo proto smalsumu ir apdairumu.“

Apie mus, lietuvius, tik Daukantas panašiai kalbėjo. Deja, jo kalbami lietuvių jau seniai buvo mirę. Apie dabartinius jis gal saktų: „Lietuviai nuo kitataučių skiriasi tuo, kad jie per medžius miško nemato!“

Tiems neregiam gal ir šių žodžių rašytojas priklauso. Turbūt, jam akis apdīmė kai kurios lietuviškos knygos, patrintiančios tikrais pirktos, bet pirmiančios karčia prancūzų Roland žodžiu tiesa: Kada laisvės, lygybės ir brolybės giljotinė nuošėsi jai galvą kiršti, ji sukuo!

„Laisvė! Ko tavo vardu nedaroma!“

DĖL J. JŪRAGIO PRIEKAIŠTŲ

Gerbiamas Redaktoriau:

Neseniai Vienybėje buvo įdėtas tūlo J. Jūragio straipsnis „Velnius grįžta pr aukštini“. Jo autorius, nučiūpes mano interview ELTOJE sakini, kuriam buvo paminėtas kai kuriuose Vakarų kraštuose karo metu pogrindyje vykęs komunistų bendradarbiavimas su demokratinėmis partijomis prieš okupantus, tariasi galis sukurti — „VLIKas užmiršo, kas jis yra“, marksizmas lietuvių tautai nepriimtinas.“

Nesikėsindamas į p. J. Jūragio išradingumo polėkius, raguojujant savo straipsniu antraštes, tenoriu prašyti Jus, p. Redaktoriau, suteikti man savo laikraštyje vietos atsakyti į minimo straipsnio gale man pateiktus klausimus, nors ir nemanau p. J. Jūragio balso identifiikuoti su visuomenės balsu, nepaisant, kad jis ir vartoja įvardį „aš“ daugiskaitoje. Šia proga noriu dar pasabrėžti, kad į ELTOS pateiktus man, kaip tuometiniam LVLS atstovui VLKKE, klausimus atsakiau pats asmeniškai, — su niekuo nesitaręs ir niekeno akcepto nepręsęs, todėl ir dėl jų formulavimu visa atsakomybė tenka man.

Pono J. Jūragio pirmasis klausimas skamba:

„Koks yra kriterijus, arba būdas, skirti kada bendradarbiavimas iš komunistų pusės yra nuodirdus ir kada jis toks nėra?“

Mano atsakymas: komunistų bendradarbiavimą reikia laikyti nuodirdžiu tada, kai to reikalauja jų interesai. Tai atsitinka tais atvejais, kada komunistus ir kitas partijas jungia bendras kovos momentas prieš koki nors esamą režimą. Jis praktiškai pasireiškia tuo, kad komunistai neprovokuoja kitų rezistencinių grupių žygių

prieš valdžią, patys juos į skudami slaptaijai policijai. Šis bendradarbiavimas galimas tik contra — prieš ką nors, bet ne pro — dėl ko nors, taip, kaip mano interview pasakytą: „...Vakarų kraštuose vokiečių okupacijos metu tautinė rezistencija sudarė net komunistai, dažnai nuodirdžiai bendradarbiaudami su kitomis tautinėmis demokratinėmis partijomis bendroje kovoje prieš nacionalizaciją...“ Šio sakinio interpretacija, kad komunistai kovojo rezistencijoje dėl demo kratijos, yra grubus mano minties iškreipimas, — jei nevertoti termino „demagogija“. Minėtame sakinyje žodžiai „net“ ir „dažnai“, manau, pakankamai pabrėžia tokio komunistų bendradarbiavimo nuodirdumo rezervuotumą, o žodis „prieš“ nurodo to bendradarbiavimo pobūdį. Rašant šį sakini man nebuvo dingtelėjusi nei mintis, kad kas nors, ir pikčiausiu jausmų yedinas, galėtų skaitytojams, mano išto straipsnio neskaiciuotams, aiškinti, kad tuo aš būčiau siūles kuria nors forma ieškoti sugyvenimo su demokratijos ar Lietuvos priešais

Atsakydamas į antrą klausimą, kuriame p. J. Jūrakis prašo nurodyti „bent viena konkretų pavyzdį Vakarų komunistų „nuodirdaus“ bendradarbiavimo su kitomis tautinėmis demokratinėmis partijomis vokiečių okupacijos metu“, atpuola, nes p. Jūrakis minėtame savo straipsnyje pats pakankamai nušvietė šią problemą, kalbėdamas apie komunistų laikyseną nacionalizacijai atžvigniu. Sovietų — Vokietijos karui prasidėjus.

Baigdamas, dar noriu pareikšti, jog būtų įdomu ir malonu padirkuoti tals klausimais, kuriais esama skirtingų nuomonių. Tur būt, ir visuomenė tokio pobūdžio diskusijos suteiktų įdomaus pasiskaitymo, nušviesdamas mūsų tam tikrų grupių ar atskirų asmenų nuomones. Deja, p. Jūragio polemikos pobūdis nepriklauso nei prie „idomiu“, nei prie „malonių diskusijų kategorijos. Jo priekaištai nieko nėra pagrįsti, nes ir „bukas baslys“ — p. J. Jūragio žodžiais ir stilium kaibant — mato, kad paltestas klausimas neturi nieko bendro nei su Vilko esme, nei su marksizmu, o priklauso prie mūsų spaudoje išgalėjusio „užspuodimo bet kuria kaina“ papročio. Šitoki polemikos metodą tenka labai apgalvestauti, nes jis ne tik neprideda prie problemų išaiškinimo, jų visai nepašalina ir savo esme tėra bereikalingas laiko gaišinimas.

Dėkodamas už suteiktą vietą,

reikiūn pagarba

J. Jaks-Tyris

LEVAS TOLSTOJUS LIETUVIŲ KILMĖS

Iki šiol daugelis literatūros istorikų bei Tolstojaus biografo tvirtino, kad Levo Tolstojaus ainiai būvę vokiečiai ir kad senoji jo šeimos pavardė buvusi „Dick“

Dabar Harvardo Universiteto slavistikos katedros vedėjas prof. Ernest Simmons savo neseniai išleistoje biografijoje „Leo Tolstoj“ pasikeičė teorija, kad Tolstojaus ainiai būvę lietuviai. Pasirodo, nauji, pasiklausias metais įvykdyti genealogijos, tyrinėjimai Sovietų Sąjungoje parodė, kad Tolstojų šeimos pavardė, maždaug, prieš 250 metų buvusi „In-drus“. Tokiu būdu Tolstojaus kilmė yra lietuviška.

JIS BUVO DIDELIS ŽMOGUS, DIDELIS PATRIOTAS IR DIDELIS PREZIDENTAS

Pareikšė Konsulas Budrys, kalbėdamas Prezidento Antano Smetonos dešimtmečio minėjime

Suėjo dešimt metų, kai šioje šalyje tragingai mirė Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Mūsų tautoje tai buvo ryški asmenybė ir aš atėjau čia ne kokios nors kitos pareigos vertėdamas, kaip vien tik giliai jausdamas nora pagerbti atmintį didelio žmogaus ir didelio Lietuvos patrioto.

Prezidentas Antanas Smetona ilgą savo amžių, išskyrus moklo metus, gyveno su savo tauta ir savo tautai. Savo darbais jis pasireiškė įvairiose srityse: ir moksle, ir publicistikoje, ir kaip valstybės vyras. Tinkamai ir visapusiškai apibūdinti ir įvertinti Antano Smetonos inašą į mūsų tautos lobyną, reikia atsidavusių žmonių nuodugnų studijų ir ne šios akademijos rūmuose tai galima atlikti.

Mes visi, manau, jau iš anksto reikiame dėkingumą ponui Aleksandrui Merkeliui, turėjusiam progos ilgus metus stebėti Prezidento Antano Smetonos darbus iš arti, ir kuris paruošė mums visiems ilgesnį referatą. Aš trumpai paliešu tuos faktus, kurie man asmeniškai yra žinomi.

1923 metais, po Klaipėdos miesto užėmimo, radijo pranešė, jog iš Paryžiaus Santarvininkai siunčia Komisiją iš-tirti padėtį vietoje. Tai buvo labai svarbus momentas Lietuva: Dažnai atslinka, kad tai, kas buvo laimėta kitais būdais, per diplomatinę derybas pralaimima. Lietuvos Vyriausybė laikėsi kietai, bet jo platus horizonto pirminkas, prof. Ernestas Galvanuskas permatė, kad dėl tos Komisijos darbu ir išvadu gali susidaryti komplikacijų, ir reikėtu siūsti savo autoritetą Pasuntini, kuris, santyklusdamas su Komisija, sugebėtų tinkamai apginti mūsų interesus. Tokiai tad svarbiai misijai ir buvo nutarta kviesiti buvusį Pirmąjį Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną.

Tuo metu jis buvo opozicijoje esamai Vyriausybei. vieno, pakviestas, užmiršo asmeniškų jausmus, o vadovavo vien Lietuvos gerove, ir misiją priėmė. Paskvietęs patarėju advokata Antaną Merki, jis atvyko į Klaipėdą. Čia tuoi pasireiškė jo diplomatiniai sugebėjimai ir jo aukštas autoritetas. Komisija laikėsi išdidžiai, nenorėjo priimti to Lietuvos Nepaprasto Pasuntinio ir su juo kooperuoti, net jo vizitas buvo ignoruotas. Ponas Smetona paprašė Užsienio Reikalų Ministerio intervencijos ir, rezultate, Komisija gavo iš Paryžiaus skubias instrukcijas, kad negalima ignoruoti buvusio Pirmojo Valstybės Prezidento, ir Komisijos nariai pagarbiai revizitavo Lietuvos Pasuntinį, bei dalyvavo jo suruoštame priėmime. Tuoįsantį pakietėjo, nors Komisija dar ilgą laiką darė visokias kliūtis. Ponas Smetona kantriai, bet griežtai statė sa-vo reikalavimus ir, rezultate, Lietuva laimėjo.

Lietuvos Vyriausybė, įvertindama tos, nepaprastai svarbios, misijos atlikimą ir tuo įgytą aukštą autoritetą, ablyse tautybėse pačiame Klaipėdos Krašte, paprašė poną Smetoną ir toliau likti ir būti Vyriausybės Aukštučiu įgaliojiniu tame krašte. Ponas Antanas Smetona ir čia sutiko. Daugiau kaip mėnesį laiko tęsėsi derybos, po kurių užsibaigė pirmoji p. Smetonos misija. Per tą laiką man teko kasdien glaudžiai su juo bendradarbiauti. Atvykęs jau kaip Aukštasis Įgaliojtinis, ponas Smetona parodė didelį pasitikėjimą, pasiskirdamas mane savo pavaduotoju. Aš tuoj dūžiuojusi, nes iš patyrimo galiau tvirtinti, jog, kas vieną kartą įgijo pono Smetonos pasitikėjimą, — jo nenustojo, nebent, dėl savo kaltės.

Naujos pareigos buvo sunkios. Krašte susidūrė dvi valdymo sistemos, dvi pasaulėžiūros. Nėvarginsiu klausytojų smulkmenomis. Pasakysiu tik tiek, kad duoti Aukštajam Įgaliojiniui etatai, neatitiko darbu, materialinės sąlygos — ne pagal vietinį lygį, ir jo teisės ir padėtis prieš Centro Valdžią — neaiškios. Teko dėl kiekvieno iškilusio klausimo vykti į Kauną. Tad po dviejų mėnesių tokios padėties pomas Smetona paprašė atostogų, kad Kaune pasvarstytų galimybes tai padėčiai pagerinti. Matyt, neradęs pritarimo, atsistatydino. Per tuos kelis mėnesius kasdien darbe, o kas vakarą — jo būte, teko stebėti ir klausyti Prezidento minčių. Prezidentas mėgdavo žmones, turėjo dažnai lankytojus žymius sveatimsalius, tarptautinius žurnalistus — visi išėdavą patuokinti, persiėmė jo giliomis mintimis ir žiniomis. Ne vieną toki lankytoją išlydėdamas, išgirdsavau iš jų tik nuodirdžius komplimentus. Dėka Prezidento Smetonos artimo Klaipėdos Krašto pažinimo, jam vėliau grįžus vėl prie Lietuvos vairo, jau buvo imtasi tame krašte, kitokių metodų: statyba ir steigimas mokyklų, ligoninių, uosto praplėtimas ir kita. Deja, tarptautinė situacija vėl pasitarkė mūsų nenaudai, rezultate, Kraštas ir vėl buvo atplėstas nuo Lietuvos. Signatarai, kurie supančiojo Lietuva, Klaipėdos Statutu, pareiškė, kad jie nei piršto nepajudins dėl išvyko reikalavimų. Tokia pat kritiška padėtis susidarė 1940 metais. Profes-tuodamas prieš Sovietų smur-tą, Prezidentas Antanas Smetona išvyko į užsienį. Vėliau, iš Portugalijos, gavau iš Pono Prezidento porą laišku ir, pagaliau, sulaukėmė jo asmeniškai Amerikoje. Čia jis sielojosi ir giliai pergyveno Lietuvos nelaimę. Ne tik sielojosi, bet ir planavo aktyviai dirbti Lietuvos išlaisvinimui. Mes visi, kurie turėjome progos čia ji matyti ir kalbėtis, matėme ji sveiką, pilną energijos ir pilnai darbingą. Deja, įvyko didelė nelaimė ir mes neteko-me Prezidento.

Velionis Antanas Smetona

Daugelis žmonių, deja, yra linkę nuopelnyti ir darbu pastebėti, o šiaip žmogiskus apsiireikimus išfirtėri per mikro-skopą ir padidinti.

Jo kilnia asmenybė ir darbus įvertinę beašiškal istorija. Šiandien, pagerbdami jo atmintį, mes turime pripažinti, kad Antanas Smetona buvo didelis žmogus, didelis patriotas ir didelis Prezidentas.

RUOŠIASI DALYVAUT MASKVOS DEKADOJE

Sausio 6 d. Vilniuje įvyko re-peticija Maskvos meno ir literatūros dekadai. Dekados ba-giamajame koncerte iš Lietu-vos rengiasi dalyvauti apie 700 žmonių, skaitant su jungtiniu choru ir orkestru. Tarp kitų dalykų mokomasi dainuoti B Dvarionio daina „Pasveikinti-mas Maskvai“, kurioje kaip so-listai dalyvauja Antanas So-deika, Jonas Stasiūnas ir Ry-mantas Siparis (aktorius) (Juozo S'pario sūnus). Rengia-masi dainuoti Gruodžio „Šiltas gražus rudenėlis“, Dvariono „Sesuo žydrioji Vilija“, šokti klumpakojis ir „Doblielis“. Uni-versiteto dainų ir šokių an-gambliu vadovauja Vladas Bartusevičius, chormelsteris Viktoras Aleksa, šokių vadovas Juozas Gudavičius. Šis an-samblis irgi rengiasi dalyvauti dekadoje. Tačiau kada ji tikrai bus, data dar nežinoma (tur-jio būti 1952 metų rudenė.)

bet pasigendama naujų pjesių, pavaizduojančių tarybinių žmonių kovą už komunizmą pergale. kai kurie mūsų dramaturgai nekalia probleminių klausimų, prieštaravimų ir konfliktų, nežvelgia rytdienos daigų...

Kompartija rašytojų susirinkimu nėra patenkinta, nes jamė „buvo jaučiamas nusiraminimas, pasitenkinimo nuotakos. O apie nuraminimą ir kalbos negali būti, nes mūsų dramaturgai yra labai daug skolingi liaudžiai“.

Tarp ko kita, rašytojų susirinkime iškelta faktų, kad „kultūros reikalų ministerijos vyriausioje meno valdyboje (direktorius — Svetimo Ministerio pavaduotojas Juozas Banaitis) kai kurios pjesės keleto metų užsiguli be jokios eigos...“ (Vadinasi, Meno Reikalų Valdyba faktiškai yra cenzūros įstaiga).

„Skolingi liaudžiai“

Rašytojų draugijos susirinkimas konstatavo, kad „Tarybinė lietuvių dramaturgija yra pasiekusi kulkurių laimėjimų...“

PASTABOS DĖL VASARIO 16

Vasario šešioliktoji jau nebe už kaimų. Mūsų lietuviškoji spauda ima skelbti susiorganizuotų lietuvių kolonijose komitetų sąrašus minėjimams praveisti. Komitetai per spaudą ir vietos radijas ragins lietuvišką visuomenę gausiai Vasario šešioliktosios minėjimuose dalyvauti. O tai yra kiekvienam lietuviui būtina pareiga. Žinom, jog kasmet stengiamasi minėti iškilmingai ir tinkamai. Tačiau po Vasario šešioliktosios dažnai pasirodo spaudoje priekaištų ir pasigirsta iš pavienių asmenų nepasitenkinimo dėl nepakankamai tinkamo pravedimo. Kodėl taip esti? Atsakymas nesunkus. Todėl, kad patys rengėjai kažkodėl nesiryžta tinkamiau, planingiau ir turiningiau minėjimus praveisti. Tūlas pasakys, kad lengviau kritikuoti, negu dirbti. Bet aš čia ašaipol nešiu kritikuoti, o tik noriu pareikšti keletą trumpų pastabėlių.

Daugelis lietuvių eidami į Vasario šešioliktosios minėjimą pūnai supranta tos istorinės dienos reikšmę ir todėl ypatingu reikalavimu nesetato. Be jokių raginimų vyksta į minėjimus ir savo kuklia auka ir naujų pastryžių mielai aukoja Tėvynės vadavimo reikalams.

Tačiau yra ir tokių "patriotų", kurie žinodami, kad laike minėjimo bus renkamos aukos, į minėjimą neina, bet pro šalį praėina ir "tinkamesnį minėjimą".

Yra daug ir tokių, kurie eina tik dėl kitų akių. Tokie dažniausiai nervuojasi minėjimuose, kad jie laikomi ilgai salėje, kur jiems reikia klausytis ilgų kalbų ir ne vieno, bet keleto.

Mat, daug kur yra paprotys į minėjimus kviešti valdžios miestų ir kitų tautybių lietuviams palankius asmenis. Šventės rengėjai mėgsta kiek-

vieną svečią atskirai perstatyti esamai publikai ir prašo ji tarti savo žodį. Tai būna daina be galo, kuri užsitęsia kokias dvi valandas, o kartais ir daugiau. Klausytojai jaučiasi išvargę nuo tų sveikinimų ir tokiu būdu mažai klauso pagrindinių paskaitų bei kalbų. Salėje nerimauja, trugdo kalbėtojų reikšti mintis ir t.t. O kai prasideda salėje "kepurinė" rinkliava, tai salė pratuštėja.

Kad tokie ar bent panašūs reikiniai nesikartotų, reikėtų, mano manymu, kiek leidžia sąlygos bei aplinkybės, laikytis šio:

Vasario šešioliktosios minėjimas turi būti nelgesnis kaip 3 valandų, b) sveikinimams skirti kokią 30 minučių, pagrindiniam kalbėtojų 40-50 minučių c) visą kitą laiką paskirti meniniai programai: valdinimui, koncertui, populiarioms lietuviškoms liaudies dainoms, tautiškiems šokiams bei deklamacijoms.

2. Aukos rinkti planingai ir ryžtingai. Prieš Vasario šešioliktąją pasiųsti į namus žinioms asmenims bei šeimoms komiteto paruoštus aukojimui lapus ir paprašyti, kad jie pagal savo išgales aukotų Lietuvos vadavimo reikalams. Be to, priminti, kad lapus su paaukotais pinigais atsiųsti į minėjimą ir atiduoti komiteto nurodytam asmeniui. Aukojusiems būtina išduoti kvitus.

Turbūt kai kas man prikiš, sakdami, kam tie tokie formalumai. Juk aukojusių sąrašą skelbiami lietuviškoje spaudoje. Gerai, kad skelbiama, bet visvien tas nepateisina kvito. Jeigu pas mane ar tūla paklaus, kiek esu aukojęs Tėvynės vadavimo reikalams, tai galėsim tik žodžiu pasakyti, bet įrodymų neturėsim. O juk visi žinom, kad dabar yra popierizmo gadygnė.

Štai vienas prisiminimas iš netolimos praėities. Lietuvos

Nepriklausomybės metu amerikietis D., lietuvis, sugrįžęs į Lietuvą, vertėsi dideliu bizniu. Tačiau krizės metais jo biznis gerokai susilūbo. Kad jo biznis neatsidurtų kritiškoje padėtyje, reikėjo finansinės paramos. Savų pinigų jam stigo. Vadinausi, reikėjo jam gauti paskolą. Biznieriūs kreipėsi į vieną kitą banką, bet iš abiejų gavo neigiamą atsakymą. Kartą sušitkęs mane pradėjo aimanuoti ir skūstis, kad jo dabar niekas neužjaučia ir jam nepadedą. Sakėsi, kad jis, gyvendamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse, daug esą aukojęs Lietuvos Nepriklausomybės reikalams. Be to, pirkęs Lietuvos paskolos bonų ir kitokių sėrų už keleta tūkstančių dol. Sekančią dieną atnešė man parodyti visą punda kvitų ir kitokių įrodančių dokumentų. Aš jam patariau kreiptis ten, kur bus tikrai ir tai atsižvelgta. Jis, belanknydamas nurodytas įstaiigas, nuvyko net pas patį valstybės prezidentą Antaną Smetoną. Prezidentas, kad ir nepažinojo D., bet iš patiektų dokumentų įsitikino, kad D. yra nusipelnęs žmogus ir davė atitinkamai įstaigai įsakymą, kad jam pagelbėtų. Tokiu būdu D. buvo išgelbėtas iš sunkios padėties.

Apsiribojimas aukų rinkimu vien tik salėje dar tikslu nepasiekia. Vienas iš "kepure" spaudžia 5 ar 10 dol., o kitas "namuotas" arba "motorizuotas" pasitenkina vieno dolerio aukojimu ir dar vėliau mėgsta į kitus kalbėti, kad jis daug jau esą aukojęs.

Gal kas, skaitydamas šias mano pastabas, sakys, kad tai yra vietinio pobūdžio dalykai. Bet visai ne.

Atminkime, jog Vasario šešioliktoji yra Lietuvos laisvės ir kovos šventė. Tokia dvias ir pasiryžimu turi praeiti minėjimai ir rinkliavos.

Jonas Miškinis

VIENYBES KONCERTAS

Vieno buvusio Vienybės koncerto metu...

SEKM., SAUSIO 31 d., 1954 m., 4 val. p. p.
WEBSTER HALL, NEW YORKE
Programoje:

JAMES MCCRACKEN,
 METROPOLITAN TENORAS

JOAN FRANCIS, Sopranas

LILIJ MICKEVIČIŪTĖ, Kontralbas

METROPOLITAN OPEROS BARITONAS
ALGIRDAS BRAZIS

Bilietai: \$ 3.00 ir \$ 2.00

GAUNAMI VIENYBĖJĖ IR PAS PLATINTOJUS

PR. STIRBYS

PABĖGĖLĖ

APYSAKA

(Tęsinys)

— Taip, jiems visa tai bus įdomu. Ir jeigu čia gautos žinios nebus patenkinamos, tai tada... už kario įžeidimą ir jėgos pavartojimą gresia... iki trejų metų. — Alfonsas sustojo prieš Motę ir reikšmingai pažvelgė į jo susirūpinusį ir išgąstingą veidą.

Motė mirksėjo akimis, krapštė užsikimšusią pyptkę, visiškai nebesusigaudydama ką atsakyti, o ką nors sakyti reikėjo.

— Tada ką pagaliau dar ryti!... — kuone rėkė išrėkė... — kad jie tų "pasitelvimų" neatsiųstų, kad į administraciją nesikreiptų ir išviso, kad tai nebūtų viešai skelbiama?

— Tu, Motė, lygiai kaip tas katinas: priteršai pelenus, o paskui pats baiminiesi, kad už tai nekliūtų nuo šeimfinikės! — Alfonsas ėmė juoktis, bet Motės juokas visai nemėmė. — Ne mūsų galioje šiandien išaktyti saugumui, kad jie darytų taip, o ne kitaip, kad ten kreiptųsi, o va, ana, kitur nesikreiptų!... Kaip tau atrodo? Jaustumėsi lyg koks generolas: tik sau komanduoji, o jie visi šoka pagal tavo dūda... Puiku, ar ne?!

— Bet juk reikia ką nors daryti? — Motės balsas buvo verksmingas. — Negi taip ir eisiu į kalėjimą?..

— Žinoma, kad eisi, jeigu eigsies taip, kaip iki šiol. Ar daug trūko, kad ir šryt, kaip dėmant, būtum naują kosę išvėręs? Čirtas, vos liežuvi aplytė, o veržiasi policijon, net į gubernatūra... Labai graži ten būtum pasikalbėjęs! Ką... — Alfonsas naudojo jo sugniužimui ir norėjo jam dar daugiau drausmės įvartyti. Dabar pirmas reikalas, tai tuoj, nelaukiant nieko, smulkią papasakok viską, be jokių vingių ir pagražinimų. Antas — šiandien pat nueik raštinėn ir užrašyk į amatininkų kursus, kurie jau veikia ir kuriuos aš taip pat lankau. Jie

bus tavo garantija ir viena patikimiausių atestacijų ne vien šiai bylai, bet didėle parama ir emigraciniuose reikaluose. Trečia—nuo šios dienos stopus spekuliacijom ir naktiniams trankymaisi po vokiečių karčiamas bei visokius įtartinus klubus. Tad taip ar ne?... Jeigu bent vieną šių sąlygų atmėti, tai lik sveikas, į mane daugiau nesikreipk ir jokio užtarmimo neprašyk.

Motės rankos drebėjo, veidą išpylė smulkūs prakaito lašai. Nuolat degėjo pyptkę kuri tačiau dar nebuvo užgesusi. Savigarbos jis dar nebuvo praradęs. tai Alfonsas matė ir todėl ryžosi imtis tarpininko vaidmens. Jis matė dar ir tai, kad jei ne Gertrūda, tai vieną gražią dieną Motė būtų tikrai "patupdytas" ilgesniam laikui, daugeliui net nežinant kur jis iš viso dingio. Visgi kalėjimo jis bijojo daugiau, negu ko kito, lygiai kaip ir šios bylos aikštėn iškilimo. Jis jautė turįs savo vardą, savigarbą, ambiciją, nors stovykloje tas vardas ir nebuvo perdidelėje aukštumoje, tačiau ir to prarasti pats instinktas neleido.

Savigarba neleido savo klaidų net Alfonsui pasakyti, kai šio prispirtas prie sienos, instinktyviai pajuto tam vardui pavojų, kai viskas pakvipo kalėjimo grotomis, tai sutiko visoms sąlygom, kurias tik draugas bepastatė.

III

Iki teismo Motė išties sąžiningai vykdė pažadą — reguliariai mokėsi amato, niekur nesitrūkė ir net nebegėrė. Matyt, kad stengėsi iš paskutiniųjų.

— Kas čia do stebūklai su mūsų Motė pasidarė? — kraipė galvas nieko nesuprasdami stovyklos gyventojai. — Tiesiog nebe tas žmogus ir gana! — Arba emigruotū rengiasi arba vesti, bet be niekur nieko stauga pasikeisti negalėjo! — sprendė apdairnesni, neretai net Alfonso pasitelraudami. — Klauskite jo paties, ką aš galu žinoti apie viso svieto

rekalus, — gudriai išsisukinėdavo jis.

Paslapstis buvo išlaikyta: Alfonsas, net Motė nežinant kelis kart susisiekę telefonu su Gertrūda ir taip patvarkė, kad saugumo įstaiga neti stovyklos administraciją nebesikreipė. Motė teko tik paimti iš policijos ištikimybės liudijimą, neva emigracijos tikslu ir to pakako.

Teismas buvo trumpas ir sąbloniškas. Motė turėjo progos dar kartą parodyti savo kvailą nustebimą.

— Ponas A. Berzins — kreipėsi teisėjas į Alfonsą, ir tamsta. pažisti šį pilietį ir nuo kada?

— Pažįstu nuo pat jo gimimo.

— Ar tamstaj žinoma, už ką jis kaltinamas?

— Taip, žinau.

— Ar tamsta gali garantuoti, kad Motiejus Krutulis laike metų panašiai nebusisukals, o taps padorus ir lojalus vietos bei alijantų valdžiai, pilietis?

Alfonsas atsigrįžo, idėmiai pažvelgė į galvą nuleidusį Motę, kurio užpakaly stovėjo ginkluotas "MP" sargybinis, ir Gertrūda, kurios nematė nuo pirmosios jų pažinties, po to atsiskuko į teisėją ir tvirtu balsu tarė:

— Gerbiamas teisėjau, kadaisė pajėgiau išnešti jį su žaisla porą kilometrų pro artilerijos ir kulkosvaidžių muziką, pro mirtį ir lavonus, tai metus laiko išsaugoti nuo stiklėlio degtinės tikrai jėgsu... Galu garantuoti!

(Nukeita 1 7 pusl.)

Motinos mellei yra lygūs visi: sūnūs ir posūniai..

PAVYZDINGA JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ - KANADOS KAIMYNYSTĖ

Nesenas Prezidento Eisenhowerio vizitas Ottowoje, kurio metu jis kalbėjo Kanados Parlamento abiejoms rūmams, išryškino Jungtinių Valstybių ir Kanados Dominijos itin draugiškus santykius. Ši ilgametė dviejų valstybių draugystė yra kitas ryškus pavyzdys, kiek daug iš to laimi tų dviejų tautų gyventojai.

Trijų tūkstančių mylių ilgumo nesaugojama JAV — Kanados siena dažnai cituojama kaip geriausias šio tarpusavio pasitikėjimo ir draugavimo įrodymas. Pažvelgus betgi bendron istorijon, visą eilę kitų šį draugingumą lūdijančių veiksnių 1906 metais pasitarimų išdavoje buvo įsteigta "The International Boundary Commission" kuri nustatė ir išvedė dabartinę šias dvi valstybes skiriančią sieną. Netrukus buvo sudaryta "The International Fisheries Commission", o 1911 metais "The International Joint Commission", kuri tebeveikia ir dabar per 40 metų sėkmingai išsprendusi kaip panaudoti abiemis pusėms priklausancius vandens energijos

isteklius ir vandeniu einančių valstybių sieną nureguliuodami abiemis tautoms tinkamiausiu būdu.

Antrajam pasauliniam karui prasidėjus, 1940 metais, buvo sudaryta "The Permanent Joint Board of Defense". Ši Valdyba tebeveikia ir dabar derindama abiejų šalių krašto apsaugos priemones bei pasiruošimą. Šiai įstaigai vadovaujant, buvo įgyvendinti tokie milžiniški užsiojimai, kaip Aliaskos autostrada, (ankščiau vadinta "Alcan Highway") arba "the Northwest Staging Route", tankus karinių aerodromų ir oro kelių tinklas jungiantis JAV-bes su Alaska per Kanados teritoriją.

Kiti didžiuliai projektai įgyvendinami šiuo metu, kaip tai St Lawrence upės ir Didžiųjų Ežerų Laivininkystės išvystymas ar St. Lawrence Hydroelektrinės statybos. Abu šie projektai žada abiejoms tautoms didelį ūkinį pelną.

Kanados — JAVV-bių draugingumas neapsiriboja vien ūkiniu bendradarbiavimu. Abiejų šalių biznio, darbininkų,

labdarybės ir sporto organizacijos vysto glaudžius tarpusavio ryšius. Tiek Kanados, tiek JAV piliečiai beveik nekludomai gali laukti kaimyninį kraštą ir jį palinkimą lankytis liudija apie 30 mylių apibūsi sienos perėjimo.

Kaimynų Draugystę savo kalboje Ottowoje aptarė Prezidentas Eisenhoweris: "Ne vien tik paprastas draugiškumas ir kaimyniškas riasa mūsų šalis. Riša bendras mūsų prabocių tikėjimas, jog žmonės, turėdami apsisprendimo teisę, galį gyventi taikiai, kelti savo gerbiui, ginti savąsias dvasines vertybes, ir šaltai išspręsti iškilancius tarpusavio nesutarimus".

Užjūryje gyvenantiems yra tiesiog pasakiškas šitoks dviejų valstybių broliškas sugyvenimas, kai jie palygina tarpusavio santykius tokios Sovietų Rusijos ir jos kaimynų. Skirtumas atskleidžia koks didelis plyšys yra tarp demokratinio ir totalitaristinio gyvenimo būdo

Kanados ir JAV-bių santykiams visai nekludo faktas, jog viename krašte yra vos 13 mil., o kitame 162 milijonai gyventojų. Kanadiečiai niekad nesirūpino tvirtinti savo pietinės sienos, prieš JAV norą "išsiplėsti".

Amerikos milžino, — Jungtinių Amerikos Valstybių — nuostabiai kaimyniškas ir draugiškas sugyvenimas su kitoms tautoms yra kitas vaizdingas "amerikietiško gyvenimo būdo" žmoniškumo įrodymas.

RŪKYMAS IR PLAUCIŲ VEŽYS

Paskiausiu laiku Amerikos rūkytojai buvo sujaudinti bauginančiomis naujienomis apie rūkymo žalingumą. Cigaretės, kaip buvo: pirmu—kart įrodyta medicinos autoritetu, gali sukelti vėžį. Šią klausimą tyrė dr. E. Graham ir kai kurie kiti gydytojai. Jie pakartotinai tepė pelės odą cigarečių degutu, kuris sukėlė odos vėžį 44 nuosėtu gyvuliuku.

Šitie duomenys įgijo didesnę reikšmę, kai plaučių chirmurgas A. Ochsern pritaikė juos žmonių vėžiui. Jis pa-reiškė: "Stebinti žmonių skaičių, kurie dabar rūko, aš numanau, kad 1970 m. plaučių vėžys pakils iki 18 nuosėtu, tai yra vienas iš 10 ar 12 asmenų". Jis pabrėžė, kad plaučių vėžiui rečiau suserga cigarų ar pypkių rūkytojai, kurie mažiau užtraukia. Statistiniai duomenys, kuriuos patiekė Ochsern, liečia tuos, kurie buvo biologiškai patikrinti dėl tabako įtakos prieš 3 metus.

Iš visų ligų, plaučių vėžys greičiausiai auga kaip mirties priežastis Amerikoje. 1933 m. nuo plaučių vėžio mirė 3,400 asmenų Apskaičiuojama, kad iki 1954 m. pradžios mirs 22,000.

Nors bendras gyventojų skaičius ir senų žmonių priaugo, bet mirtingumas nuo šitos ligos padaugėjo keturis kartus per paskutinius 20 metų Tyrimams šitos mediciniškos paslapties priežastis, gydytojai nustatė kitą ryškų faktą: per tuos 20 metų Amerikoje buvo surūkyta cigarečių 4 kartus daugiau ..

Amerikos Tabako Bendrovė pasiskubino pareikšti, kad bandymai ant pelių dar nepatvirtina, jog tabakas gali su-

kelt žmoguje plaučių vėžį. Bet skaičiai (statistika) apie žmonių mirtingumą rodo, kad smarkius aistringi rūkytojai net iki 20 kartų dažniau suser-ga plaučių vėžiui vėlesniam amžiuje, negu visai nerūkan-tieji.

Bet iš to nereikia daryti skubia išvada, kad kiekvienas turi ūmai liauti rūkes, nes dėl to gali įvykti nervinis negalavimas, netekus raminančios pramogos. Tyrimai šioje srityje dar nebaigti, nes dabar stengiamasi išliuoti žalingą pelėm faktorių (veiksnių) iš tabako dervos (deguto). Šiuo laiku kelios mediciniškos įstaigos, remiamos tabako bendrovės pinigais, toliau tęsia tyrimus.

Jau nuo seniau yra medicio-nų žinoma, kad degutas ar smala gali sukelti vėžį tepant juo pakartotinai pelių odą. Čia reikia nurodyti ir kitus šal-tinius, kurie gali būti panašiai žalingi. Miestų meksfaltuotos gatvės, kurios vasarą saulės kaitroj šyla ir garuoja, stogai dengti tolium — smaluota po-piera, kuri nuo saulės tirsta ir garuoja. Dideliuos miestuos oras yra labai užterštas dūmais iš gyvenamų namų ir fabriky kaminų. Kvėpuodami tokiau oru pripildytu dūmų su dervos garais mes taip pat žalojam savo sveikatą ir plaučius kaip ir rūkydami tabaką.

Iki šiol apie mirsto oro teršimą dūmais kiek rūpinosi tik New Yorko miestas, bet praktiškų nutarimų beveik nepadaryta.

Apie rūkymą ir jo įtaką plaučių sveikatai jau plačiau rašoma ir lietuvių spaudoje.

Nors ta paslaptis dar nėra galutinai išryškėjusi bet tyrimų įtakoj gali sumažėti rūky-mas, taip paplites šiame krašte.

Orangutangas moka apsiginti nuo krokodilų ir smauglių

Orangutangas savo kūno paviduliu ir gyvenimo būdu savybėmis panašus į žmogų, todėl jis gamtininkų priskiriamas prie vadinamųjų žmoginių beždžionių. Orangutangai gyvena Sumatros ir Borneo salų žemumų miškų tankumynuose. Čia beždžionės beveik visą laiką būna medžių viršūnėse ir tik labai retai nusileidžia žemėn. Dėl orangutango panašumo į žmogų, vietos gyventojai dejakai jį vadina girinliu žmogumi.

Bendra orangutango išvaizda labai grubi ir sunki: galva didelė, žandai irgi dideli, veidas platus, nosis plokščia, snukis pasikišęs į priekį, lūpos labai storos, ausys mažos, kaklas trumpas, liemuo storas, galūnės stambios.

Orangutangas vidutinio ūgio ir labai stiprus gyvulis. Stachias, virš keturių pėdų aukščio. Priekinės orangutango galūnės arba rankos labai ilgos, stačiai stovint, rankos pirštai siekia žemę. Užpakalinės kojos labai trumpos. Kūnas apaugęs ilgais, šiurkščiais rudos spalvos plaukais su nedidele priemaiša minkštųjų pavilnės plaukų. Tik atskiros kūno dalys, pvz., veidas, ausys, išdrišęs pagurkielis (balsinis maišas), rankų delnai ir kojų padai beveik pliki. Odos spalva melsvai pilka arba pilkai ruda. Rudų plaukų spalva labai panaši į medžių žievės spalvą. Tatal orangu-

tangui turi didelės reikšmės besislapstant nuo priešų. Lig-pėčių ir nugaros plaukai orangutanga saugo nuo lietaus, kurio jo gimtinėje gana gausu. Kai lyja, orangutangas tupi susikūprinęs, rankas ant galvos susidėjęs arba už medžio šitvėrės ir nuo jo kūno per plaukus vanduo nuteka.

Priešakinės ir užpakalinės orangutango galūnės gerai pritaikytos laiptoti medžiais. Priešakinės galūnės delnas už žmogaus delną daug siauresnis ir ilgesnis, tik didysis orangutan-gos pirštas labai trumpas. Tokiu delnu labai patogiu nusi-tvertį jį laikytis už medžio šakų. Užpakalinių galūnių padai atsukti į vienas kitą ir dėl-to jie yra labai patogūs laikyti-s už medžių šakų. Apskritai, orangutango galūnės turi tas pačias dalis, kaip ir žmogus, tik jos daugiau pritaikytos jo gyvenimo būdui ir aplinkai.

Orangutangas, gyvendamas ir laipiodamas medy, jaučiasi taip saugiai, kaip žmogus žemėje ir, atvirksčiai, žemėje jaučiasi nepatogiai, kaip žmogus me-dy. Priešakinėmis galūnėmis, kaip žmogus rankomis, oran-gutangas raško medžių vaisius, laiko ir nešioja vaikus ir tt.

Orangutangai minta vaisiais, o kai jų neužtenka, tai medžių augliais ir žaliais lapais. Oran-gutangas dantys labai panašūs į žmogaus dantis, tik jie suso-dinti į didelius ir stiprius žan-

BŪKITE SVEIKI.

Draugai ir sau sveikatos knyga—vadovas

kurią parašė ir jau išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių seimoje. Kaina tik 2 doleriai su pristatymu. Tuojau užsisakykite. Užsakyamus siųskite knygos autoriumi:

DR. S. BIEŽIS, 3241 W. 66 Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas—Republic 7-7868.

Naujos knygos Tarybinėje Lietuvoje

Valstybinė Grožinės Literatūros Leidykla šiais metais žada išleisti Lietuvoje 222 paskiras knygas, iš viso 3,717,000 egzempliorių. Į tą skaičių įeina ir knygelės vaikams bei gaidos.

Štai ir autoriai, kuriuos pažinę Lietuvos skaitytojams toji leidykla: Majakovskis, Budionovas, Makarenko, Erenburgas, Španovas, Kočetovas, Šundikas, Antonovas, Zakrukinas.

Iš lietuvių literatūros žada perspaudinti Billūno raštų da-lij, Kristijono Donelaičio "Metus" (240 metų nuo Donelaičio gimimo proga) ir net Baranauško Anykščių Silelį (ilustruotą)

Žada spausdinti ir tautosakas: Stanevičius ir brolių Juškų rinkinius.

Iš dabartinių rašytojų žada tęsti Cvirkos ir Vienuolio raštų leidimą, be to atskirai perspaudinti Cvirkos Žemė malintoja, Putino Altorių Šešėly žada išleisti rusiška leidykla rusų kalba. Numatoma kartoti Vienuolio Puodžiūnkėmis, Simonaitytės Piktiūrnienė.

Tal vis jau anksčiau pasirodę raštai. Iš naujų raštų numatoma tik Dovydaičio romanas Anksti rytą ir Venclovos romanas, kuris, anot jo paties naujajametinio pasipasačiojimo, dar tik įspūstas.

Numatomi pradedančių rašytojų eilii rinkiniai: Širvio Žygio draugai ir Giedrio Kryžminė ugnis. Vaikams žada ašmė Rejdygo Raitelė be galvos, Jefremovo Žvalgėdžių laival, Tuscano Juodąjį viesulą. Numatoma išleisti kiek knygų ir lenkų kalba.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. Murray Hill 8-8677

12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710

DR. F. M. BINTAKYS
16 Linden St.
Brooklyn, N. Y.
Glenmore 5-3012

PETER GUSTAITIS, Jr., M.D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I. N. Y.

DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

DR. JANINA SNIEŠKA (DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAYlor 7-8231

DR. BLADAS K. VENCIUS (DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:
Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
Susitarus: pirm., antr., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8.
Šeštadieniais nuo 11 iki 2.
Sėkmadien. pagal susitarimą

VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus
Tel. VIRginia 9-6125

VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVERgreen 7-0808

VALANDOS:
1 — 7 val.
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tuliškos ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir šilvio ligos.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. 128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Vieš. Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privaizuoti iš vieš. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Bucys Berlyno universiteto kliniku prof. asistentas
Vyru ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.

RENTGENAS - ELEKTROTERPIJA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., trečiad. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

Priilaukykime Pinigus Savųjų Tarpe!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas

322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuė, gyvuojanti jau 17 metų.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
TRECIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IS WWRL, 5000 kcl.

Telefonas: EVERgreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.

AUTOMOBILIAI — NAUJI

SUNKVEZIMIAI (TROKAI) vartoti

FINANSUOJA BANKAS

Autorizuotas

TAISYMAS DALYS

Lietuvis JUOZAS E. ARBACIAUSKAS,—Sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD,—Sav.

110 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 2-3800

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVISKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštyms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakytus mes išpildome kogeriausiai.

532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-3802

PABĖGĖLĖ

(Atkelta iš 5 pusių.)
Sargybinis nuo Motės pasi-
traukė. Reiškia, laisvas. Tuoj
pasikėlė Gertruda ir, didžiau-
siam Motės nusteimimui, priešo
ne prie jo, o prie Alfonso ir,
tie darna ranka, tarė:
— Viena dalyke, isties
Motė buvo teisus, sakydamas,
jog turi drauga, kokių išviso
reta pasauli Dėkoju!..

Alfonsas raustelėjo Priėjo ir
Motė, tačiau jo išvaizda buvo
tokia, kad kiekvieną vertė pa-
sijuokti. Aplamai, teismo sp-
rendimu jis liko abejingas, ta-
čiau Gertrudos žestas ji prikė-
lė iš apatijos ir dabar nebeži-
nojo net ką besakyti.

— Ačiu, Alfonsai! — tik pa-
sakė išpūtęs akis į abu žiūrė-
damas nieko nesuprantančiu
žvilgsniu.
— Ne man, bet panelei Ger-
trudai dėkok! — greit pasakė
Alfonzas — Ji surado ir būdų
ir priemonių kaip tave nuo
groty išvaduoti!..

— Ką čia, pone Alfonsai! —
mostelėjo ji ranka. — Aš tik
viršininko pavedimą vykdžiau,
o be jūsų garantijos nieko ne-
būtu išėję.

Motė viskas susimaisė ir
stovėjo tokioje kvalioje pozo-
je, kad šiuodu į jį pasižiūrėję,
turėjo balsu nusijuokti. Tels-
mas padarė pertrauką. Gertru-
da, atspirašiusi, nuėjo, bet
tuojau vėl grįžo.

— Aš irgi laisva, daugiau
panašų bylu šiandien nebus.
Palydėsite iki įstaigos, kur tu-
riu dar šiek tiek darbo, ką?..
— ir klausiamai pažvelgė į
Alfonso.

— Na, taip! Aišku. Bet kaip
čia dabar?.. Motė! — tarė jis
einant laiptais žemyn. — Einu
lyg žemę parduves, turi mums
šiandien nors pietus kur nors
ištaisyti, panelei Gertrudai at-
sidėkoti. Taip negalime kas
sau išsivaikšėti, A — A...
Gertruda mirktelėjo Alfon-
sui, o Motė vis dar buvo lyg ap-
valęs, negalėdamas pats sa-
ves surasti.

— Ką?.. Aha-a! Taip,
taip... žinoma! — atrakė jis
išsiblaškes — Reikia, būtina
reikia! Bet kaip?..

Gertruda urmktelėjo, neiš-
silaikė ir Alfonso.
— Juk Gertruda... atspira-
šau, tai yra panelei Gertruda,
sakosi dar turinti e'ti darban?
Motė sustoies išpūtė akis. —
Kaip padaryti?

Jo kvailas familiumas Al-
fonso emė erzinti, tačiau Ger-
truda buvo gerame ūpe, stvėrė
(Bus daugiau)

Motė už ausies ir gerokai ja
pa'uko.

— Jeigu, tu, kloune, nemo-
kėsi paprašyti, aišku, jog man
neliks nje ko kito veikti!..

Motė paraūdo ir, stvėres už
ausies, emė mikčioti, lyg "ber-
žinės kosės" paragavęs vaika-
galis.

— Pra-ra-šau... lab-bai...
pra-ra-šau! — tačiau sau vien-
nas, acmaudingai pagalvojo:
"Kad tave devynios raganos
kur nufoju... Taip skaudžiai
aust nurovė!"

Gertrudos vaidinimas Al-
fonsoi taip pat pa'rodė keis-
tas, tačiau nieko nepasakė.

— Ot, taip ir kalbė! Dabar
surantu. Tad ponai... jūs
re'kalas surasti vieta, ar ne
Alfonsoi? — pažvelgė ji į Al-
fonso, paskui į Motė.

— Aš siūlau "Jūrininku
Kluba"!.. Kas prieš? — greit-
tai pasiūlė Alfonso.

Motė dėbtelėjo akimis, ta-
čiau tik sau pagalvojo: "Ka šis
suvalvo? Ne valvykla, o kar-
čiama pasirinko..."

— Prieš nėra, reiškia sutar-
ta! — tėsė toliau Alfonso. —
A' manau, jog nesvarbu kur,
bet tik arčiausia užėti ir...
mūsų geradarės garbei suval-
gyti... gerus pietus, Ka?.. Juk
mes visi "negeriantys", tad ne
pasigerti einame, — ir žvilgtė-
lėjo į Gertruda.

Si įdėmiai pažiūrėjo į Motė,
kuris po pastarųjų žodžių pa-
sijuto virai nejuokiai, tačiau
nieko neatsakė. Jis vis dar bu-
vo nesavame kailyje ir be ūpo.

Emė duksnoti smulkus lie-
tas, bet oras buvo šiltas. West-
falija, tai vasara be saulės, ta-
čiau ir jai šviečiant skėtį pasi-
imti visada ppravartu. Perėjė
porą kvartalų prie "Mažojo
Turgaus" aikštės, pasuko "Jū-
rininku Kluba" link. Nebuvo
čia jūrininku, nei jūros, tačiau
klubas stovėjo kaip reikiant.
Virš durų kabojo jūrininku
emblema — gelbėjimosi juos-
ta, prieangyje, vos slenkstį
peržengus į akis ūrė didžiulis,
daug amžiaus praleidęs, rūdžių
suštas inkaras. Viduje be jo-
kios tvarkos pastenials karojo
įvairiausiai išrašgytos virvės,
sukryžiuoti irkliai ir, aplamai,
viskas daugiau priminė sena,
apiešta laivą, ar kokkia žvejo
landyne, negu klubą. Bet šio
metu jis visgi vadinosi tokiu
dėl to niekas sau galvos ne-
kvaršino.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

(Kabaretas)

BARAS, RESTORANAS,

SALE

vestuvėms, parengi-
mams, susirinkimams
etc.

Vyt. BELECKAS,
savininkas

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prije Forest Ave. stoties), Ridgewood

ADOLFO SCHRAGER'IO

BALDAI

SCHRAGER'IS ASMENIAI

SUTVARKO VISUS REIKIAMUS

FINANSAVIMO PALENGVINIMUS

Apžiūrėkite baldus ir istikinkite, kaip

verti tie baldai prašomos kainos.

Didelis pasirinkimas vienerių ir dvigubų

lovų, miegamųjų, salonų ir valgomųjų

kambarių baldai, virtuvės baldai, ištrau-

kiami baldai, paveikslai ir kita namų

apyvokai.

Jeį gerus ir gražius baldus nori —

juos gausi pas Schrage!

1647 Second Ave., N.Y.C.

(Tarpe 85 ir 86 St.) Tel. RE 7-2850

WAGNER THEATER

KASDIEN DVI FILMOS VOKIECIŲ KALBA

PASAULINĖ KRONIKA

Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitėi

110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.

Patogų privažiavimas: Tel. HE 3-2613

Kasa atidaryta 1 val. kasdien. BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties

POVILANSKU BARAS IR RESTORANAS

SALE SEIMYNNINEMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9737

Telefonas: EVergreen 7-7411

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANJA

KLEEN KOL COAL CO.

Anglys, Coke ir Aliejus

496 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Gyvenamoji vieta: Tel. TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.

Telefonuoti po 5 val. vakarais

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,

Direktorius, Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPYLIA LAI DOTUVEMS

Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

(KOPYLCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY

Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja

automobilus įvairiems reikalams

Namai pardavimui

TURIME PIRKĖJŲ dides-
niems bei mažesniems žemės
sklypams. Pageldaujama, kad
būtų Long Islande, Westches-
ter County arba šiaurinėje da-
lyje New Jersey valstybės. Ga-
lime gauti geras kainas, jeigu
žemė tinkama. Pastatai nebū-
tini. Kas turite sklypą ir ma-
notė jį parduoti, kreipkitės
pas ORMAN & MICHELSON,
111-15 Jamaica Avenue, Rich-
mond Hill, N. Y., arba telefo-
nuokite Virginia 9-0842. Liepos
ir rugpjūčio mėnesiais raštinė
uždara trečiadieniais.

ORMAN & MICHELSON
Real Estate - Insurance
111-15 Jamaica Avenue

Telefonai

VI 7-4111—FL 4-2729—VI 9-0842

AUKSINĖ PROGA už pusę kai-
nos nusipirkti namus Jersey
City, N. J. Du butai, dvi krau-
tuvės, 14 kambarių, Centrali-
nius šildymas ir visi patogū-
mai. Mėnesinės pajamos 450
dol. Savininkai išvyksta. Dėl
informacijų telefonuoti: EV.
8-1805.

RUBBER STAMPS

CONCORD STAMP

79 Warren St. New York, N. Y.

Tel. BEckman 3-6828

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.

77 Sheridan Avenue,

Brooklyn 8, N. Y.

AP. 7-7083

WM. J. DRAKE

(DRAGUNAS)

85-03 Wareham Pl.

JAMAICA ESTATES 3, N. Y.

Jamaica 6-7272

KĘSTUTIS W. MICHELSON

111-15 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL 18, N. Y.

Virginia 7-4111

ALFRED J. WENTZ

225 S. 4th Street,

BROOKLYN, N. Y.

EVergreen 7-8067

GERIAUSIS

INSURANCE

IR

REAL ESTATE

Patarnavimas pas

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.

Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonas

Virginia 9-0842 ir

Virginia 7-4111

A. ANDRIUSKEVICIUS

Laikrodininkas

Taisomi ir parduodami laik-

rodžiai, žiedai, apyrankiai,

auskarai ir t. t.

485 GRAND STREET

Brooklyn 11, N. Y.

LITHUANIAN AMERICAN

AUTO SCHOOL

Užsirašykite į auto mecha-

nikų ir šoferių mokyklą

GR. 7-8951

Padėsite jums egzaminuose iš-

rūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų

mokiniai išmokę gauna diplomus.

Padėdame gauti darbą. Pamokos

dienomis, vakarais ir sekmadie-

niais. Instruktoriai patyrę savo

arties žinoval. Mokykla veikia

nuo 1916 m.

L. TIKNEVICIUS, Direktorius

Metropolitan Auto School

155 2nd AVENUE

Tarp 9-10 gatvių, New York City

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR

Kazys ir Alvoina Buitoidai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias

rūšies maistas, įvairiausi gėrimai

DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI

Vakaris musika prie baro.

80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.

(8th St. ir 1st Avenue) JRamercy 7-9765

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MISUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visį myli užėiti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnaujami

Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sports

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

GLENN'S RESTAURANT & BAR

BARAS IR SALE

Muzika penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

Armonistas Stasys Bagdzinskas

VIENA JAUKIAUSIŲ VIETŲ NEW YORKE

Salė vestuvėms, krikštynoms susirinkimams nemokamai

LIETUVIS CHARLES GLENN.

219 Second Ave., (Greta 14-tos gatvės) New York City

Tel. GR 3-9865

M. and Z AUTO COLLISION WORKS

I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS

(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)

Tel. EV 8-9794

Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė

937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėje galima gauti batų,

tinkamų visiems keturiems metų sezonams.

Lietuviams ypač gerai žinoma

mūsų avalinės kokybė.

245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: EV. 7-2043

JOE & RUDY'S BAR and GRILL

NAMŲ GAMYBOS MAISTAS

MŪSŲ SPECIALYBE

150 N. 4th St., Brooklyn 11, N. Y. (Bedford Ave. kampas)

EVergreen 4-8325

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE

JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ

(Parodė šį skelbimą)

Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės

parodą ir pasinaudoti šia proga.

Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualių

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Alg. Brazinskas, Yonkers gyvenančių Juozo ir Janinos sūnus, bebaigias architektūrą studijuoti Cooper Union Technikumo studentas, laimėjo konkursinę premiją, kurią jam paskyrė The James F. Lincoln Arc Welding Foundation, Cleveland, Ohio.

Prof. K. Pakštas kalbės Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime, sekmadienį, vasario 14 d., Webster Hall, New Yorke.

Vyt. Beleckas praneša, kad jis savo svetainėje, Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Brooklyne, sausio 30 d. pradeda penktadienių šokių, kurie vyks kiekvieną penktadienį 9 v.v.

Pranas Jočys, Maspetho veikėjas, reiškia padėką visiems savo draugams, kurie teikėsi aplankyti sergančią ir ilgesnį laiką ligoninėje buvusią jo žmoną Apoloniją Jočienę.

Julius Paknis, žinomas biznierių iš Arlington, N. J., su žmona išvyksta žiemos sezonui pas sūnų į Floridą. Paknių sūnus Alfonsas turi gražų viešbutį, 654 Bay Esplanade, Clearwater, Florida.

RUOŠIAMAS SKAUTŲ VYČIŲ VAKARAS

Sausio 24 d. sekmadienį, 5 val. vak., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, ruošiamas Skautų Vyčių vakaras. Bus linksma ir įvairi programa. Šokiams gros geras orkestras. Bufetas su užkandžiais ir gėrimais. Įėjimas 1 dol.

MIRĖ

Danutė Gurklėnė, 38 metų amžiaus, gyvenusi Brooklyne, mirė sausio 19 d. Laidojama ši penktadienį. Liko vyras ir septynių metų dukrelė Julija, palikta ponios Mildred Mitchell globoje. Laidotuvių apeigomis rūpinasi S. Aromiskis.

Jonas Pečiukaitis, 64 m. amžiaus, gyvenęs 65 Ten Eyck St., Brooklyne, mirė sausio 17 d. Palaidotas sausio 20 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapus. Liko žmona Teklė. Laidojo S. Aromiskis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Bernardas Brazdžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ, poezijos rinkinys. Viršelio aplanką piešė dail. Romas Viesūlas. Išleido knygu leidykla TERRA, 748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. 112 psl., kaina 2.00 dol.

Mūsų poezijoje "Didžioji kryžkelė" labai neeilinis rinkinys. Bernardas Brazdžionis, pirmosiomis savo knygomis pasireiškęs kaip modernus lietuviškos religinės minties poezijos kūrėjas, čia išsina kaip žmogus ir kovotojas, pakėlęs balsą prieš apgaules, melą ir smurtą, ne tik atskirus žmones, bet ir tautas ir visą pasaulį atvedusius į klaidingą kryžkelę. Iš kurios veltui dairomasi kelio. Tokie eilėraščiai, kaip "Raudonoji jūra", "Žolė", "Griuvėsiu gėlės" ir kt., ir savo tematika, ir mintim, ir nuotaika nauji mūsų literatūroje.

Guy de Maupassant: MOTHERS SIRDIS. Romanas. Vertė Stepa Zobarskas. 267 psl., kaina \$2.60. Viršelis dail. Prano Lapės. Išleido Gabija, 335 Union Ave, Brooklyn 11, N. Y.

AUKOS VIENYBEI

J. Andriejauskas	1.00
Bronx, N. Y.	
K. Bačauskas	1.00
Brooklyn, N. Y.	
J. Gerutis	1.00
Amsterdam, N. Y.	
A. Ignaitis	1.00
Brooklyn, N. Y.	
M. Klejza	1.00
Manchester, Conn.	
E. Kriaunaitis	1.00
Brooklyn, N. Y.	
L. Laurinaitis	1.00
Sunderland, Mass.	
- Aukotojams ačiū!

Lilija Mickevičiūtė, kontraltas, matoma vieno koncerto metu, besikalbant su garsiuoju Philadelphia Simfoninio Orkestro dirigentu ir muzikos direktorium Eugene Ormandy. Žymusis dirigentas, kaip matome iš jo spėnos, labai patenkintas lietuvaitės Lilijos Mickevičiūtės dainavimu neseniai įvykusiame koncerte su jo vadovaujamu orkestru. Ši talentinga lietuvaitė nemažiau žavės ir visus atsilankiusius į Vienybės metinį koncertą, kitą sekmadienį, sausio 31 d., Webster Hall, New Yorke.

Padėka Smetonos minėjimo dalyviams

Prezidento A. Smetonos mirties sukaktį paminėti Komiteto giliu dėkingumas ir nuoširdi padėka priklauso visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie Lietuvos Respublikos Prezidento A. Smetonos mirties 10 metų sukakties minėjimo New Yorke, ypač atakingiausiems minėjimo dalyviams, savo indėliu labai sustiprinusiems didį minėjimo pasisekimą: kun. Vytautui Pikturai, atlaikiusiam pamaldas ir paskaičiusiam pamokslą, Metropolitan operos dainininkui Algirdui Brazui ir Lilijai Mickevičiūtei, giedojusiems pamaldų metu, Lietuvos Generaliniam Konsului New Yorke Jonui Budriui, tarusiam žodį minėjimo akademijai pradedant, Aleksandriui Merkelui, skaičiusiam paskaitą ir įvertinusiame Prezidento A. Smetonos didžiulį darbą Lietuvai. Vienybės redaktoriui Juozui Tysliavai, nušvietusiam A. Smetonos

veiklą Amerikoje, operos dainininkei Vinceli Jonuškaitėi, aktorei Toskai Daubaraitėi — Skobeikienei ir pianistui Aleksandriui Mrozinskiui, išpildžiusiems akademijos meninę dalį, Vincui Rasteniui, skaičiusiam ištrauką iš A. Smetonos raštų, Juozui Ginkui, Jokūbui Stukui ir mūsų laikraščiams, — Vienybės Dirvai, Darbininkui — pirmiesiems radijo bangomis, o antriesiems savo puslapiuose parsičiusiems Didžiojo Lietuvos minėjimą.

Šių atkingųjų minėjimo dalyvių ryžtas bei pastangos ir lietuvių visuomenės pagarba Lietuvos pračiai bei vienam jos ryškiajam kūrėjui — Prezidentui Antanui Smetonai yra šio minėjimo didžio pasisekimo pagrindinė sąlyga.

Visiems mūsų labai nuoširdus ačiū!

Komitetas

KARIO KONCERTAS - VAKARAS

VASARIO 7 D., SEKMADIENI,

Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Šaunusia proga prieš užgavėnes! Jaunimui ir senimui, kariams ir veteranams — visiems KARIO bičiuliams. Įdomi programa, turtinga loterija, bufetas, Pradžia 5 val. p.p. Bilietai: \$1.50 ir \$1.25. Gauto pelno dalis skiriama Lietuvos Laisvės Kovų invalidams parenti.

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo

36 metų sukakties

MINĖJIMAS

Įvyks sekmadienį, 1954 m. vasario 14 d.

4 VAL. PO PIETŲ

WEBSTER HALL

11th St. ir 3rd Ave. New York, N. Y. PROGRAMOJE: KALBOS IR KONCERTAS Kalbės keturių srovių vardu vienas žymus kalbėtojas, taip pat žymus politikas iš Washingtono

Dainuos Operetės Choras ir solistai

Po minėjimo programos, šokiams gros ADOMO JEZAVITO ORKESTRAS Bilietų kainos: \$2.00 prie kasos, \$1.50 iš anksto perkant ir \$1.00 moksleiviams. Vaikams nemokamai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA.

Lietuvių ir lenkų politikų susitikimas

Lietuvos Laisvės Komitetas mums praneša:

Nuolat besikeičią pasaulio politiniai įvykiai giliai paliečia visų pavergtų kraštų reikalus ir jų savitarpis santykius. Jie yra didelės reikšmės ir mums lietuviams, ypačiai kada vis plačiau yra kalbama apie Europos apjungimą, jos tautų glaudesnį bendradarbiavimą ir apie santykių išlyginimą.

Tuo susirūpinę kai kurie mūsų visuomenės veikėjai ir politinių grupių žymesnieji asmenys š. m. sausio 16 d. New Yorke, buvo susitikę su įvairių lenkų politinių organizacijų ir politinių partijų atstovais. Ta proga buvo pasikeista pažiūromis į dabartinę tarptautinę padėtį ir į glaudesnį savitarpio santykių reikalingumą. Visu buvo pabrėžta tokių susitikimų reikšmė ir svarba. Jie vyks ir toliau.

Estu leidykla The Nordic Press, Inc New Yorke, išleido didelį estišką — angliską akademinį žodyną. To žodyno, turinčio 1300 puslapių, susidedančio iš keturių tomų ir kaštuojančio 26 dolerius, redaktorius buvo: žymus estų kalbininkas Johannes Aavik, kuris yra laikomas "moderninės estų kalbos kūrėju", profesoriai J. Duncan (Kolumbijos universitetas), D. Sears (Harvardo universitetas) ir eilė estų mokslininkų.

NAMŲ SAVININKAMS

Brooklyn and Queens Home Owners, Inc. narių metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 29 d. 8 val. vakare, Logan Inn (Mikalauškienės) salėje, Atlantic Ave. ir Logan St., Brooklyne.

Šiame susirinkime bus valdybos ir direktoriato rinkimai, įdomūs pranešimai ir svarbūs pasitarimai namų savininkų reikalais. Visi lietuviai namų savininkai yra kviečiami atsilankyti.

J. P. Machulis, pirm.

NELAUKTA PYLA

Sausio 10 d. Lietuvių SK pirmenybių rungtynėse susitiko su DAFB augstosios lygos pirmaujančia komanda Eintracht SC. Mūsų škiečiai pradėjo daug žadančiai. Jau pirmojo minutėj Gracio šūviu vedė 1:0 ir tuoj pat dar gavo muštį baudinį, bet Arens sukirtė į rankas. Po to mūsų škiečiai pradėjo smukti ir priešininkai be vargo įkrito 7 įvarčius. Pabalgoj Freimanis pagražino pasekmę iki 2:7.

Tuo būdu vietoj įtemptos dvikovės buvo vienališkas žaidimas. Silpnai pasirodė gynimas, net ir toks standartinis žaidikas, kaip Arens, turėjęs juoda dieną. Vartininkui Vitoliui nieko negalima prikišti — jis gelbėjo ką galėjo. Puolime taip pat daug juodulių. Ypačingai silpnas Kalašinskas.

Lietuvių SK II nugalėjo Eintracht SC II 3:2. Įvarčius įkrito: Beleckas, Skobeika, Wicks. Mūsų jauniai su New Yorko SC jauniais baigė 1:1 (Biručio įvartis).

SEKMADIENI FUTBOLAS

Sausio 17 d. dėl gilaus sniego visos futbolo rungtynės New Yorke buvo atšauktos.

Sausio 24 d. Lietuvių SK žaidžia su German Hungarian SC (Metropolitan Oval, Maspeth). Pradžia 2,30 val. 11,30 val. ten pat rungtyniauja antrosios komandos. Lietuvių SK jauniai vyksa pakartotinių rungtynių dėl N. Y. State Cup su New Yorko SC jauniais. Vieta — Throggs Neck Stadium, Bronx. Pradžia 1,15 val.

Pirmam pirmenybių rate Lietuvių SK prieš German Hungarian SC pralaimėjo 0:4.

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Great Neck, L. I. — Ši sekmadienį, sausio 24 d., Amerikos Lietuvių Bendruomenės Great Necko Apylinkės valdyba, šaukia metinį narių susirinkimą, kuris įvyks Kasmočių salėje. Pradžia 4 val. p.p.

Susirinkime bus labai įdomus pranešimas svečio, tik ką grįžusio iš Europos. Bus renkama nauja valdyba, aptariamas Vasario 16-sios minėjimas ir kiti einamieji reikalai. Tikimasi gausaus susirinkimo.

Great Necko apylinkė susiorganizavo pereinū metų birželio mėnesį.

KAS NAUJO KINGS COUNTY BANKE

Charles D. Behrens, Kings County Savings Banko prezidentas, praneša apie tris pavaduojamuose bankuose.

Charles F. Brau, kontrolierius nuo 1945 m., išrinktas viceprezidentu ir kontrolierium.

James B. Crane, paskolų ir nekilnojamo turto pareigūnas, išrinktas viceprezidentu ir paskolų skyriaus vedėju.

Lewis Fuhr, viceprezidento padėjėjas nuo 1945 m., ir išdo globėjas nuo 1950 metų, išrinktas viceprezidentu ir toliau vadovaus bankui, esančiam 135 Broadway, Brooklyne, kartu su Walter C. Gamgee, išrinkto padėjėju.

RAMUNĖS

Mes gavome didelį siuntinį šviežių ramunėlių žiedų iš Vengrijos ir dabar yra visoms proga ramunėlių gauti pas mus. Vengrijos ramunės taip pat geros kaip ir Lietuvos ir taip pat medum kvėpia, turi malonų skonį, sveika ir gardu gerti. Ramunės geros dėl skilvio ir dėl inkstų (kidneys). Jeigu esi nuvargęs, susalęs, gerk ramunėlių arbatą. Kada esi piktas, nusiminęs, irgi gerk ramunės. Prisiųsk mums \$2.50, o mes prisūsimė jums ramunėlių visą svarą. Į Kanadą — \$2.75.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY, South Boston 27, Mass.

Dailininkės Aleksandros Vitkauskaitės-Merker portretas, vadinamas "Spring Bonnet", kurį piešė jos mokytojas prof. John Carrol. Ši kūrinių nupirko Metropolitan Muziejus ir jis yra išstatytas "Twentieth Century Artists" grupėje. Ta pati proga pranešama, kad dailininkės A. Vitkauskaitės-Merker paveikslas, vadinamas "Maskarado Demonas", yra išstatytas dviliktose metinėje National Academy Galleries parodoje (1083 Fifth Ave., New Yorke), vykstančioje nuo sausio 20 iki vasario 7 d. Atdara kasdien nuo 1 iki 6 val., įskaitant sekmdadienius.

ESTŲ SMUIKININKĖS KONCERTAS

Pasauliniame muzikos centre New Yorke šį žiemos sezoną pasirodo visa eilė tarptautinio garso muzikų.

Negalima praeiti nesuminėjus estų smuikininkės EVI LIIVAK, kuri šį penktadienį (sausio 22 d.) koncertuoja Town Hall ir įspildys Braumo, Ravel, Bartook, Rivier, Vitali ir Elleri kūrinius. Akomponuos garsusis Arthur Balsam, ne kartą palydėjęs Jehudi Menuhin, Nathan Milsteina ir kitas įžymybės.

Evi Liivak priskiriama prie Baltijos "wunderkindų", nes, būdama vos 14 metų, jau baigė Talino konservatoriją. Vėliau specializavosi Paryžiuje pas profesorių Jules Boucheir ir tik pereinaiš metais atvyko į Ameriką.

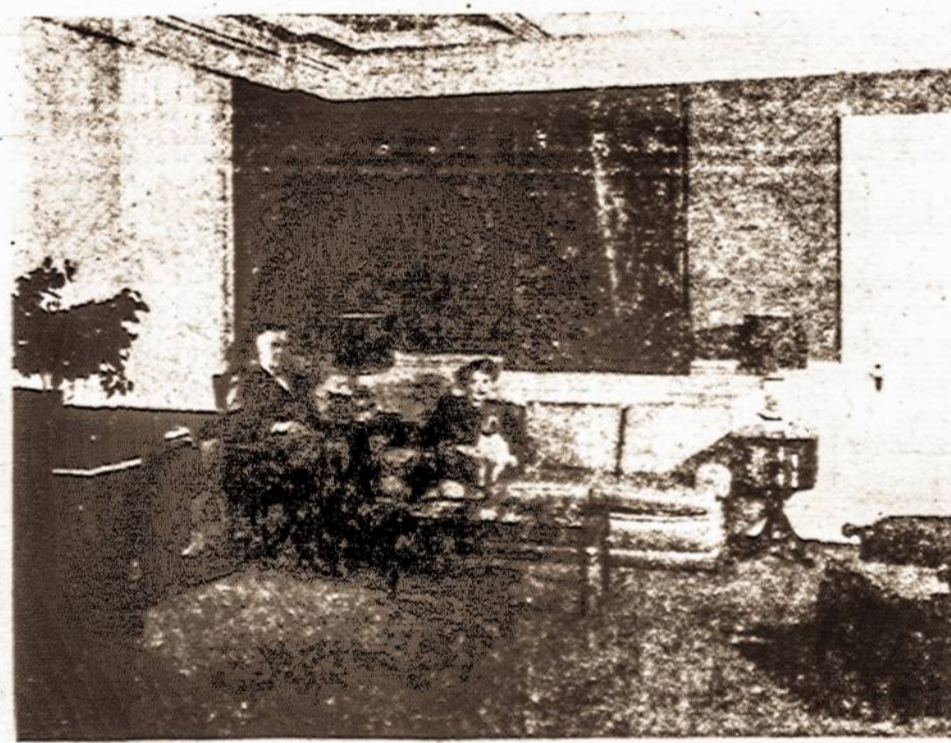
Kaip Evi Liivak buvo vertinama pačių prancūzų, parodo kad ir tas faktas, jog Paryžiaus Konservatorijos kompozicijos klasės dekanas prof. Jean Rivier pats pasisūlė jai akomponuoti savo parašytąjį smuiko koncertą. Šis veikalas bus atliktas ir Town Hall koncerte.

Vieai neseniai Evi Liivak pakviesta kaip smuikininkė-solistė į Paryžiaus simfoninį orkestrą.

Town Hall rengiamas koncertas yra vienas penkiolikos, kuriuos ši jauna estų smuikininkė turėjo ar dar turės Jungtinės Valstybės ar Kanadoje. Gruodžio 12 d. ji su dideliu parisekimu koncertavo pabaliečių suorganizuotame koncerte Toronte, sausio 3 d. Montrealyje. Iš New Yorko, kviečiama visos eilės kolegijų, vyksta į Pensylvaniją ir Virginiją, taip pat į Amerikos muzikos agentūrų rengiamus koncertus New Yorko, New Jersey, Maryland valstybės ir kitur.

New Yorko estai kviečia lietuviškąją visuomenę dalyvauti Evi Liivak koncerte. Mes žinome, kaip sunku paskirom tautybėm pripildyti didelės New Yorko sales, nežiūrint kaip geras muzikas bebūtų. Tad ir mūsų atsilankymas parems brolišką tautą.

Dr. V. A. Dambava

Dmitri ir Bianca Onufre, buvę operos solistai, kurie jau eilę metų turi didžiulę dainavimo studiją 200 West 58th Street, New Yorke, Dmitri Onufre, kaip ir jo žmona Bianca, lietuviams ypač turėtų būti žinomi, nes, abiejų pastangų dėka, turime visą eilę žinomų lietuvių dainininkų. Pažymėtina, kad Dmitri Onufre yra ne tik pirmutinis, bet ir vienintelis Algirdo Brazio mokytojas, o pas jo žmoną Bianca Saroya savo laiku balsą lavino Florence Korsakaitė ir kt. Šiuo metu nuolatinis Dmitri ir Bianca Onufre dainavimo studijos akompaniatorius yra Alekas Mrozinskas. Šie išmūs muzikai dalyvaus Vienybės metiniame koncerte, sausio 31 d.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje. Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of FINE CLOTHES FOR MEN

1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y. GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).